

Casgliad data ôl-16: 15 Medi 2026 i 9 Hydref 2026

Y casgliad data ôl-16 ar gyfer y flwyddyn academaidd 2025/2026

Nodiadau cwblhau technegol

Dyddiad cyhoeddi: Medi 2026
Fersiwn: 1.0

Casgliad data ôl-16: 15 Medi 2026 i 9 Hydref 2026

Cynulleidfa

Penaethiaid ysgolion uwchradd ac ysgolion canol a gynhelir, a oedd â disgyblion Blwyddyn 12 neu uwch yn ôl y cwricwlwm cenedlaethol ar unrhyw adeg yn ystod blwyddyn academiaidd 2025/26, awdurdodau lleol a darparwyr meddalwedd systemau rheoli gwybodaeth ysgolion.

Trosolwg

Llywodraeth Cymru sy'n darparu'r nodiadau cwblhau technegol hyn i helpu'r gynulleidfa uchod i gydymffurfio â'u dyletswyddau statudol.

Camau angenrheidiol

Rhaid i bob ysgol uwchradd ac ganol a gynhelir a oedd â disgyblion ym Mlwyddyn Cwricwlwm Cenedlaethol 12 neu uwch ar unrhyw adeg yn ystod blwyddyn academiaidd 2025/26 gyflwyno ffurflen casgliad ôl-16.

Manylion pellach

Os oes angen mwy o gyngor arnoch ar lenwi unrhyw ran o ffurflen y casgliad ôl-16, cysylltwch â'ch awdurdod lleol yn y lle cyntaf.

Mae mwy o fanylion ar gyllido ôl-16 yn <https://www.medr.cymru/cy/cyllid-i-ddarparwyr/>.

Dylid anfon ymholiadau am y ddogfen hon at:

Strategaeth Rheoli Gwybodaeth
Tîm Casgliadau Data
Y Gangen Gwybodaeth a Gwella Ysgolion
Y Gyfarwyddiaeth Addysg
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ
Ffôn: 0300 062 5014 / 0300 025 1744
E-bost: IMS@llyw.cymru / post16.plasc@llyw.cymru

@LIC_Addysg

Facebook/AddysgCymru

Copïau ychwanegol

Mae'r ddogfen yma ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru yn llyw.cymru.

ISBN digidol 978-1-80853-346-4
© Hawlfraint y Goron Medi 2026
WG55299

Cynnwys

1. Trosolwg	3
1.1 Newidiadau mawr ers y llynedd	3
2. Rhestr wirio a rhagofynion	4
3. Datblygiadau yn y dyfodol	5
4. Cyflwyniad	6
5. Prif nodweddion	7
5.1 Lefel gweithgaredd dysgu	7
5.2 Lefel rhaglen	7
5.3 Camau llunio datganiad eich casgliad ôl-16	8
6. Mewnbynnu data a gwirio data	9
6.1 Mewnbynnu data	9
6.2 Ymholiadau	9
6.3 Gwallau	9
6.4 Gwiriadau	10
7. Crynodeb o'r meysydd data i'w dychwelyd yng nghasgliad ôl-16 Hydref 2026	11
8. Data ar weithgareddau dysgu a rhaglenni unigol	13
8.1 Beth yw'r diffiniad o weithgaredd dysgu?	13
8.2 Beth yw'r diffiniad o raglen?	14
Tabl 1: Rhaglenni UG neu A2	15
8.3 Ailadrodd/ailsefyll	15
8.4 Oriau ac amserlen y Rhaglen	15
8.5 Cymysgu cymwysterau UG/U2 a chymwysterau galwedigaethol cyffredinol	15
Tabl 2: Cymysgedd o gymwysterau	16
Tabl 3: Rhaglenni cyfatebol i raglenni addysg gyffredinol	17
8.6 Rhaglenni TGAU	17
Tabl 4: Rhaglenni cyfatebol i TGAU	17
8.7 Rhaglenni na ariennir	17
Tabl 5: Rhaglenni na ariennir	17
8.8 Siartiau llif ar gyfer dewis cod rhaglen	17
8.8.1 General education programme code flowchart	17
8.8.2 Siart llif cod rhaglen alwedigaethol	18
8.8.3 Siartiau llif codau rhaglen cyfuniadau	18
9. Bagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru	20
Atodiad A: Nodiadau cwblhau manwl – dilysu meysydd data a chywiro gwallau	21
Atodiad B: Siartiau llif cod rhaglen	69

Atodiad C: Siart penderfynu ar gyfer statws cwblhau trosglwyddo/gadael	70
Atodiad D: Rhestr o raglenni, darparwyr a QWAD	72
Atodiad E: Disgyblion sydd wedi'u cofrestru mewn mwy nag un sefydliad addysgol	74
Disgyblion sydd wedi'u cofrestru'n ddeuol	75
Cefndir	75
Gofynion statudol	75
Systemau rheoli gwybodaeth ysgolion	76
Cofnodi ac adrodd am ddata ar ddisgyblion sydd wedi'u cofrestru'n ddeuol	77
Trosolwg	77
Sefyllfaoedd enghreifftiol	78
Disgybl 'nodweddiadol' sydd wedi'i gofrestru'n ddeuol	78
Disgybl sydd wedi'i gofrestru'n ddeuol mewn ysgol brif ffrwd ond sy'n mynychu Uned Cyfeirio Disgyblion/Ysgol Arbennig y rhan fwyaf o'r amser, os nad drwy'r amser	78
Disgybl sydd wedi'i gofrestru'n ddeuol ar gofrestr dwy ysgol brif ffrwd	79
Disgybl nad yw ar gofrestr unrhyw ysgol ac sy'n cael ei addysg i gyd mewn Uned Cyfeirio Disgyblion	79
Gweithgareddau oddi ar y safle	79
Plant Sipsiwn/Teithwyr	79
Llwybrau Dysgu 14-19	80
Disgyblion ôl-16 a addysgir ar fwy nag un safle	80
Darpariaeth amgen (lleoliad gwaith, coleg addysg bellach, hyfforddiant un i un etc.)	81
Trosglwyddiadau wedi'u rheoli/negodi	81
Unedau arbenigol	81
Dosbarthiadau lloeren ysgolion arbennig	81
Dysgu a brynir	82

1. Trosolwg

Mae'r holl gyfeiriadau at **gyfnod y casgliad** neu **blwyddyn academiaidd** yn golygu **1 Medi 2025** i **31 Awst 2026**.

Lluniwyd y nodiadau hyn i'w defnyddio gan benaethiaid ysgolion uwchradd neu ysgolion canol a gynhelir a oedd â disgyblion [Blwyddyn 12 neu uwch yn ôl y cwricwlwm cenedlaethol \(BCC\)](#) ar unrhyw adeg yn ystod blwyddyn academiaidd **2025/26**, awdurdodau lleol a darparwyr meddalwedd.

Dyma'r amserlen ar gyfer cyflwyno'r data:

Dyddiad	Gweithrediad
Dydd Mawrth 15 Medi 2026	DEWi yn agor ar gyfer casgliad data ôl-16
Dyddiad a ddiffinnir gan yr awdurdod lleol	Anfon datganiad i'r awdurdod lleol drwy DEWi
Dydd Gwener 9 Hydref 2026	Dyddiad cau ar gyfer cyflwyno datganiadau i Lywodraeth Cymru drwy DEWi

1.1 Newidiadau mawr ers y llynedd

Mae'r rhestr ganlynol yn dangos y prif newidiadau ers y casgliad ôl-16 blaenorol:

- canllawiau a siartiau llif diwygiedig ar gyfer cofnodi codau rhaglenni;
- eglurhad o gyfrifoldebau mewn perthynas â chasglu data a'r defnydd a wneir o'r data rhwng Medr a Llywodraeth Cymru; a
- dyddiadau wedi'u rholio ymlaen flwyddyn.

2. Rhestr wirio a rhagofynion

Sicrhewch fod y canlynol wedi'u cynnwys fel rhan o'r datganiad hwn.

- [Rhif Unigryw Dysgwyr \(ULN\)](#) wedi'i lenwi. Mae'r rhain ar gael drwy [DEWi](#) ar ôl datganiad y [Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion \(CYBLD\)](#) ar gyfer disgyblion 14 oed a hŷn;
- Pob disgybl wedi'i gofrestru â [Statws Cofrestru](#) o 'C' neu 'M' a gyflwynwyd fel rhan o'r datganiad CYBLD a oedd â Grŵp BCC yn '12', '13' neu '14'. Gweler adrannau 8, 9, Atodiad B a'r siartiau llif cysylltiedig am ganllawiau pellach;
- Gweithgareddau cywir wedi'u cynnwys ar gyfer y Rhaglenni;
- Ni ddylai'r rhaglen a'r gweithgareddau A2 yng nghofnodion disgyblion sy'n dechrau rhaglen A2 yn GYNNAR ar ddiwedd eu blwyddyn UG gael eu cyflwyno fel rhan o'r casgliad. Dylid cynnwys y cofnodion hyn yng nghasgliad y flwyddyn ganlynol sy'n cwmpasu'r flwyddyn academaidd pan fydd y disgyblion yn eu blwyddyn A2.

Hefyd, ar gyfer y casgliad data hwn, ni ddylai gweithgareddau a ddechreuwyd ac wedyn a newidiwyd gael eu dileu o'r ffeil gan y byddant yn cael eu defnyddio i roi gwybodaeth reoli i chi, ee y nifer a adawodd gyrsiau ac a drosglwyddodd i gyrsiau eraill. Dylid eu cofnodi fel 'gadael' neu 'trosglwyddo' (gweler [Statws Cwblhau](#)).

3. Datblygiadau yn y dyfodol

Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw ddatblygiadau penodol wedi'u cynllunio ar gyfer casgliadau data ôl-16 yn y dyfodol.

4. Cyflwyniad

Medr, y corff sy'n gyfrifol am ariannu a rheoleiddio'r sector addysg drydyddol ac ymchwil yng Nghymru, sydd bellach yn gyfrifol am Gasglu Data Ôl-16. Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i gasglu'r data ar ran Medr trwy'r mecanweithiau casglu data ysgolion presennol. Bydd y data a gesglir yn cefnogi Medr i gyflawni ei swyddogaethau statudol.

Cyflwynwyd y [Fframwaith Ariannu Ôl-16](#) yn 2014 ac un o'r prif nodau oedd deall yn well yr enillion y mae Llywodraeth Cymru yn eu cael o'i buddsoddiad yn y sector ôl-16 yng Nghymru. Nod y fframwaith yw gwneud gwell defnydd o wybodaeth gyfredol wirioneddol am ddisgyblion i ddylanwadu ar benderfyniadau cynllunio a chyllido. Caiff y ddogfen hon ei ddiweddarau'n flynyddol ac mae bellach yn cael ei chyhoeddi gan [Medr](#).

O ganlyniad, cyflwynodd Llywodraeth Cymru ofyniad i bob ysgol uwchradd ac ysgol ganol a gynhelir gyda disgyblion ym Mlynnyddoedd 12, 13 a/neu 14 i adrodd ar yr holl weithgareddau dysgu a rhaglenni a ddilynwyd gan ddysgwyr yn y flwyddyn academaidd flaenorol (roedd casgliadau data ôl-16 blaenorol yn seiliedig ar 'gipolwg' ar adeg benodol).

Bydd y data'n cael eu defnyddio gan Medr i:

- deillio dyraniadau cyllid chweched dosbarth ysgolion awdurdodau lleol yn y blynnyddoedd i ddod;
- monitro darpariaeth rhaglenni fel rhan o'r [Fframwaith Ariannu Ôl-16](#); a
- cynhyrchu dadansoddiad ystadegol ar y sector addysg drydyddol, gan gynnwys cyfrifo mesurau [cyflawniad](#) a [chyrchfannau](#) dysgwyr.

Defnyddir y data a gyflwynir i gyfrifo'r mesurau cyflawniad ôl-16 sy'n edrych ar gadw a chyflawniad dysgwyr sy'n ymgymryd â rhaglenni Safon Uwch a galwedigaethol, a Bagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru. Anfonwyd tablau data cyflawniad at ysgolion ac awdurdodau lleol ym mis Mawrth 2026 yn seiliedig ar ddata 2024/25. **Mae'n hanfodol bod y ffurflenni hyn yn cael eu cyflwyno yn unol â'r dyddiadau a nodir yn y ddogfen hon i ategu cynhyrchu'r mesurau cyflawniad a'r cyfrifiadau ariannu.**

Rydym wedi datblygu [adroddiad rheoli ar gyfer DEWi](#) sy'n cael ei gynhyrchu'n awtomatig wrth i ffeil y casgliad ôl-16 gael ei lanlwytho i [DEWi](#). Mae'r adroddiad yn cyfrifo ffigurau am yr ysgol a dylid eu defnyddio i helpu i ddilysu'r data.

Mae'r [cyfeiriadur rhaglenni](#) yn rhestru'r rhaglenni llawnamser a fydd yn gymwys i gael cyllid ac mae'n amlinellu'r gofynion ar gyfer pob rhaglen gymwys. Mae gan bob rhaglen gymwys god unigryw a gaiff ei ddefnyddio ar gyfer pob agwedd ar gynllunio, cyllido ac adrodd ar berfformiad. Mae mwy o wybodaeth am hyn i'w gweld ar dudalennau [Cyllid i ddarparwyr](#) Medr.

5. Prif nodweddion

Prif nodweddion y casgliad ôl-16:

- casglu data ynghylch disgyblion ym Mlynnyddoedd 12, 13 a 14 yn ystod y flwyddyn academaidd flaenorol lle mae'r Statws Cofrestru fel a ganlyn:

C Cyfredol (cofrestriad sengl yn yr ysgol hon)

M Prif gyfredol (cofrestriad deuol)

- cynnwys data am bob rhaglen a gweithgaredd a wnaed gan unrhyw un o'r disgyblion hyn yn ystod y flwyddyn academaidd flaenorol; a
- mae'r data sy'n ofynnol ar lefel rhaglen a gweithgaredd dysgu (h.y. cwrs) ac nid ar lefel y disgybl yn unig.

Bydd llawer o'r cofnodion ar gyfer disgyblion unigol a gweithgareddau dysgu yn y casgliad ôl-16 yn cael eu cynhyrchu'n awtomatig gan feddalwedd rheoli gwybodaeth eich ysgol ac ni fydd modd addasu rhannau ohonynt eich hunain. Felly, mae'n hanfodol bod yr holl ddata perthnasol am ddisgyblion a, lle bo'n briodol, unrhyw ddata perthnasol am ddosbarthiadau, yn cael eu cofnodi yn eich system cyn bod datganiad y casgliad ôl-16 yn cael ei greu.

Unwaith y bydd datganiad eich casgliad ôl-16 wedi'i gynhyrchu, mae'n hollbwysig ei fod yn cael ei wirio'n ofalus cyn ei gyflwyno. Dylai eich meddalwedd rheoli gwybodaeth wneud cyfres helaeth o wiriadau dilysu ar ddatganiad y casgliad ôl-16, a llunio adroddiadau ar wallau ac ymholiadau. Mae angen cywiro pob gwall a gwirio pob ymholiad cyn cyflwyno'r datganiad i'ch Awdurdod Lleol. Os bydd y datganiad yn cynnwys gwallau sylweddol pan fydd yn cyrraedd Llywodraeth Cymru, efallai y bydd angen ei gywiro a'i ailgyflwyno.

5.1 Lefel gweithgaredd dysgu

Ar lefel gweithgaredd dysgu, bydd angen i'r holl newidiadau i raglenni a gweithgareddau yn ystod y flwyddyn academaidd gael eu casglu a'u cynnwys.

Mae'r casgliad yn fodd i Medr nodi'n gywir pa weithgareddau sy'n cael eu gwneud gan ddysgwyr er mwyn monitro'r cyfraddau sy'n cymryd rhan ynddynt ac yn rhoi'r gorau iddynt, ac i gysoni data canlyniadau arholiadau.

5.2 Lefel rhaglen

Ar lefel rhaglen, bydd y data ar gyfer y flwyddyn gyfan yn cael eu defnyddio:

- i helpu i gyfrifo mesurau cyflawni ar lefel raglenni, gan gynnwys raglenni Safon Uwch a galwedigaethol;
- i greu (ar lefel awdurdod lleol) gwerth cyfartalog ar gyfer rhaglen at ddibenion cyllid. Bydd manylion cyflwyno'r rhaglen yn cael eu defnyddio ynghyd â'r niferoedd a ragwelir gan ddefnyddio data CYBLD, yn cael

eu defnyddio i bennu dyraniadau'r Awdurdodau Lleol ar gyfer chweched dosbarth ysgolion yn y dyfodol; a

- i fonitro a deall pa mor effeithiol yw'r cynnig dysgu yn erbyn ei ddiben a'i ganlyniadau diffiniedig. Wrth ddefnyddio'r data ochr yn ochr â'r canlyniadau, bydd y broses hon yn dangos pa raglenni sy'n tanberfformio ac, efallai, yn nodi'r meysydd lle mae prinder darpariaeth neu alw am ddarpariaeth.

Bydd cynnwys y rhaglenni a'r dulliau cyflenwi hefyd yn cael eu monitro i roi sicrwydd bod y gofynion cyflenwi'n cael eu bodloni. Bydd Medr yn defnyddio data o'r casgliad ôl-16:

- i sicrhau bod gwerthoedd y rhaglenni'n briodol;
- i fonitro, adolygu ac archwilio'r posibilrwydd o fodelau cyflenwi mwy effeithiol ar lefel rhaglenni; a
- i gymharu allbynnau a chanlyniadau rhaglenni ar lefel y darparwr a'r sector.

Bydd defnyddio'r wybodaeth yn y fframwaith i fonitro'r broses gyflenwi yn y modd hwn yn gwella atebolrwydd, ac yn darparu tystiolaeth hanfodol i ddylanwadu ar newid pan fydd angen. Bydd hefyd yn darparu'r wybodaeth sydd ei hangen ar Medr i ddeall beth y mae'n ei gael am ei buddsoddiad mewn dysgu.

5.3 Camau llunio datganiad eich casgliad ôl-16

Sicrhau bod yr holl ddata perthnasol ar ddisgyblion (a'r dosbarth lle bo'n briodol) wedi'u nodi'n gywir yn eich system rheoli gwybodaeth.

Llunio datganiad y casgliad ôl-16, gan addasu ac atodi unrhyw ddata ar ddisgyblion, gweithgareddau dysgu a rhaglenni na chafodd eu cynnwys yn y ffeil a gynhyrchwyd gan eich system rheoli gwybodaeth, ar sail gwybodaeth ragosodedig am y dosbarth.

Sicrhau bod y datganiad yn gywir, gan astudio adroddiadau am wallau ac ymholiadau, a'u datrys lle bo angen.

Cael caniatâd gan y pennaeth ac anfon y datganiad i'ch awdurdod lleol drwy system [DEWi](#). Bydd manylion y broses drosglwyddo yn amrywio o un awdurdod lleol i'r llall, felly cysylltwch â'ch awdurdod lleol chi i holi.

Ni fydd Llywodraeth Cymru yn golygu ffurflenni a gyflwynir drwy [DEWi](#).

Dylid darllen y nodiadau cwblhau hyn ar y cyd â dogfennau casglu data ôl-16 ynglŷn â [meddalwedd](#).

6. Mewnbynnu data a gwirio data

6.1 Mewnbynnu data

Mae'r nodiadau cwblhau technegol hyn yn rhoi rhestr gyflawn o'r eitemau o ddata ar ddisgyblion, rhaglenni, gweithgareddau dysgu ac ysgolion y mae'n rhaid eu cynnwys yn eich system a'u cyflwyno yn eich datganiad ar y casgliad ôl-16. Nodwch fod y cyfeirnodau ar gyfer y meysydd data yn y ddogfen hon yn dangos y gwerthoedd data fel y maent wedi'u cynnwys yn y ffeil ddata y mae eich meddalwedd yn ei pharatoi i'w throsglwyddo i'ch Awdurdod Lleol a Llywodraeth Cymru. Cofiwch efallai na fydd y gwerthoedd hyn a'r enwau ar y meysydd data yn cyd-fynd bob amser â'r ffordd y mae'r meddalwedd yn cadw'r data'n fewnol neu'n eu cyflwyno i chi ar y sgrin.

Bydd eich meddalwedd yn darparu adroddiad manwl ar y gwallau a'r ymholiadau yn eich datganiad. Mae **ymholiad** yn dangos bod diffyg cywirdeb/ansicrwydd neu fod rhywbeth wedi'i hepgor o'r datganiad. Mae **gwall** yn golygu bod nod neu werth anghyfreithlon mewn eitem o ddata, neu anghysondeb rhesymegol rhwng eitemau o ddata neu rhwng gwahanol agweddau ar y datganiad.

6.2 Ymholiadau

Gallant fod yn gysylltiedig â nodwedd anghyffredin yn y data (er enghraifft bod disgybl yn Grŵp Blwyddyn 12 yn iau na 15 oed), sy'n awgrymu, ond nid yn profi, bod diffyg cywirdeb neu fod rhywbeth wedi'i hepgor; neu gallant gael eu defnyddio fel ysgogiad mewn rhai meysydd lle tybir bod yna berygl sylweddol y bydd gwallau'n codi – er enghraifft gweithgareddau dysgu disgyblion. Efallai y bydd gan rai ysgolion ddisgyblion sy'n dilyn mwy na 6 gweithgaredd o'r un math, ond mae'r rhain yn eithriadau a bydd y feddalwedd yn cwestiynu achosion o'r fath.

Mae angen archwilio'r ddau fath o gwestiynu er mwyn gweld a oes diffyg cywirdeb neu a oes rhywbeth wedi'i hepgor, er y gellir dod i'r casgliad yn y pen draw bod y data, mewn gwirionedd, yn gywir.

6.3 Gwallau

Mae'n hanfodol eich bod yn cywiro pob gwall cyn cyflwyno eich datganiad i'ch Awdurdod Lleol. Mae'n hanfodol hefyd eich bod yn archwilio pob achos a gwestiynir ac yn diwygio data lle gwelir eu bod yn anghywir. Bydd unrhyw ddatganiadau sy'n cynnwys gwallau sylweddol pan fyddant yn cyrraedd Llywodraeth Cymru yn cael eu gwrthod a bydd angen eu hailgyflwyno. Bydd gofyn i'r ysgol gywiro'r gwallau a lanlwytho'r datganiad diwygiedig drwy [DEWi](#). Ni fydd datganiadau'n cael eu haddasu gan Lywodraeth Cymru ar ôl cael eu cyflwyno drwy [DEWi](#).

6.4 Gwiriadau

Fodd bynnag, ni all y gwiriadau data hyn, na'r rheolau dilysu y mae'r feddalwedd yn eu defnyddio ar gyfer y datganiad ar y casgliad ôl-16 wedi hynny, ganfod a ydych wedi darparu'r holl ddata ar ddisgyblion neu gyrsiau y dylech fod wedi'u mewnbynnu – er enghraifft bod pob gweithgaredd dysgu wedi ei gofnodi ar gyfer pob disgybl ar eich system.

Felly, er bod y gwiriadau data yn bwysig iawn, ni allwch gymryd yn ganiataol bod eu cwblhau'n llwyddiannus yn gwarantu bod yr holl ddata angenrheidiol yn bresennol, ac y bydd eich datganiad ar y casgliad ôl-16 yn gywir. Nid yw'r ffaith nad oes unrhyw ymholiadau neu wallau dilysu yn gwarantu hynny chwaith. Felly mae'n rhaid i chi sicrhau eich bod wedi mewnbynnu'n llawn yn eich system yr holl eitemau data sydd wedi'u nodi yn y ddogfen hon. I'ch helpu i sicrhau eich bod wedi nodi'r data i gyd dylai eich meddalwedd allu darparu adroddiadau a/neu dablau crynhoi. Mae'n bwysig eich bod yn defnyddio'r tablau a/neu'r adroddiadau hyn i gadarnhau bod y data rydych yn eu cyflwyno'n gyflawn.

NODYN PWYSIG: Oni nodir fel arall, mae'r holl eitemau data a ddisgrifir yn yr adrannau nesaf yn orfodol ar gyfer y casgliad ôl-16.

Ni ddylid dileu gweithgareddau a rhaglenni o gofnod disgybl ar ôl eu cofnodi. Dylid defnyddio'r Statws Cwblhau priodol pan fydd gweithgaredd neu raglen yn newid.

7. Crynodeb o'r meysydd data i'w dychwelyd yng nghasgliad ôl-16 Hydref 2026

Dynodyddion ysgol

Enw'r maes	Hyd y maes	Math	Sampl o ddata
Rhif AALI	3	Alffaniwmerig	660
Rhif yr ysgol	4	Alffaniwmerig	4099
Enw'r ysgol	100	Alffaniwmerig	Ysgol Gyfun Ynys Môn
Cyfnod yr ysgol	2	Alffaniwmerig	SS

Manylion yr arolwg

Enw'r maes	Hyd y maes	Math	Sampl o ddata
Math o arolwg/data	5	Alffaniwmerig	P16
Dyddiad yr arolwg	10	Dyddiad	2026-07-31
Y sawl sy'n gwneud yr arolwg	2	Alffaniwmerig	AT
Amser cwblhau'r arolwg	3	Alffaniwmerig	101

Dynodyddion disgyblion

Enw'r maes	Hyd y maes	Math	Sampl o ddata
RhUD (Rhif Unigryw'r Disgybl)	13	Alffaniwmerig	Z123456789012
ULN (Rhif Unigryw'r Dysgwr)	10	Alffaniwmerig	4674810417
Rhif RhUD blaenorol	13	Alffaniwmerig	A123456789012
Cyfenw	35	Alffaniwmerig	Jones
Enw cyntaf	35	Alffaniwmerig	Marc
Enw(au) canol	35	Alffaniwmerig	Iwan Owen
Dyddiad geni	10	Dyddiad	2008 -03-31
Rhyw	1	Alffaniwmerig	M

Statws disgyblion

Enw'r maes	Hyd y maes	Math	Sampl o ddata
Statws cofrestru	1	Alffaniwmerig	C
Dangosydd rhan-amser	1	Cywir/Anghywir	Anghywir
Grŵp Blwyddyn CC y Disgybl*	2	Alffaniwmerig	12
Cod Post y Disgybl	8	Alffaniwmerig	CF14 5DZ

*Grŵp BCC y Disgybl ar **22 Mai 2026** (y diwrnod ysgol olaf cyn hanner tymor olaf y flwyddyn academiaidd), neu ddyddiad gadael y disgybl os nad yw ar y gofrestr bellach.

Rhaglenni

Enw'r maes	Hyd y maes	Math	Sampl o ddata
Cyfeirnod y Rhaglen	8	Alffaniwmerig	0001A02P
Dynodydd y Rhaglen	3	Alffaniwmerig	001-099
Dyddiad Dechrau'r Rhaglen	10	Dyddiad	2025-09-01
Dyddiad Gorffen Disgwyliedig y Rhaglen	10	Dyddiad	2026-08-31
Dyddiad Gorffen Gwirioneddol y Rhaglen	10	Dyddiad	2026-07-12
Statws Cwblhau'r Rhaglen	1	Rhifyddol	1
Oriau Cyswllt dan Arweiniad	4	Rhifyddol	400
Hyd y Rhaglen	1	Rhifyddol	2
Blwyddyn y Rhaglen	1	Rhifyddol	1

Gweithgareddau dysgu

Enw'r maes	Hyd y maes	Math	Sampl o ddata
Dynodydd y Gweithgaredd Dysgu	3	Alffaniwmerig	101
QWAD	8	Alffaniwmerig	C0000030
Côd Diystyru	9	Alffaniwmerig	WG1234567
Categori'r Gweithgaredd Dysgu	1	Alffaniwmerig	M
Dyddiad Dechrau'r Gweithgaredd Dysgu	10	Dyddiad	2025-09-01
Dyddiad Gorffen Disgwyliedig y Gweithgaredd Dysgu	10	Dyddiad	2026-08-31
Dyddiad Gorffen Gwirioneddol y Gweithgaredd Dysgu	10	Dyddiad	2026-07-12
Dangosydd LLDD	1	Alffaniwmerig	0
Gweithgareddau Dysgu a Ddarperir drwy Gyfrwng y Gymraeg	1	Alffaniwmerig	C
Y Darparwr Dysgu	8	Alffaniwmerig	S0000000
Statws Cwblhau	1	Alffaniwmerig	1

8. Data ar weithgareddau dysgu a rhaglenni unigol

Bydd pob disgybl sydd wedi'i nodi ar y casgliad ôl-16 yn cymryd rhan mewn un rhaglen – a dim ond un – sydd ag o leiaf un gweithgaredd dysgu. Mae'n rhaid cynnwys pob rhaglen a gweithgaredd dysgu y mae disgybl wedi'i 'gofrestru' arno yn ystod y flwyddyn academiaidd.

Os bydd disgybl yn trosglwyddo i raglen arall yn ystod y flwyddyn academiaidd, dylid cofnodi unrhyw weithgareddau a gyflawnwyd fel rhan o'r hen raglen, ond sydd hefyd yn cael eu cyflawni fel rhan o'r rhaglen newydd, fel a ganlyn:

- ni ddylid newid dyddiadau dechrau'r gweithgareddau dysgu;
- ychwanegwch y dynodwyr ar gyfer pob gweithgaredd dysgu sy'n cael eu cyflawni fel rhan o'r rhaglen newydd at faes Gweithgareddau Dysgu'r Rhaglen; a
- dylai statws cwblhau'r gweithgareddau dysgu adlewyrchu eu statws ar ddiwedd y flwyddyn academiaidd.

At ddibenion mesurau perfformiad, dylai'r data ar weithgareddau dysgu gynnwys yr holl weithgareddau dysgu a wnaed gan y dysgwyr yn ystod y cyfnod dan sylw. Fodd bynnag, bydd unrhyw weithgaredd dysgu y mae dysgwr wedi rhoi'r gorau iddo yn ystod yr 8 wythnos gyntaf yn cael ei eithrio wrth gyfrif y mesurau perfformiad. Ond rhaid ei nodi yn y datganiad.

At ddibenion cyllid, dylai'r data gweithgaredd dysgu gynnwys yr holl weithgareddau dysgu a gyflawnwyd gan y dysgwr yn ystod y cyfnod casglu; fodd bynnag, dylai cod y rhaglen adlewyrchu'r rhaglen y mae'r dysgwr yn ei gwneud yn yr 8fed wythnos (ar y 56ain diwrnod) ar ôl dechrau'r flwyddyn academiaidd. Y cod rhaglen a gofnodir ar y pwynt 56ain diwrnod fydd y cod rhaglen a gynhwysir yn y cyfrifiadau gwerth rhaglen cyfartalog at ddibenion dyrannu. Os yw dysgwr yn gadael yr ysgol o fewn yr 8 wythnos gyntaf, dylid ei gynnwys yn y ffurflen o hyd gyda chod y rhaglen yn adlewyrchu ei raglen ddiweddaraf cyn gadael.

8.1 Beth yw'r diffiniad o weithgaredd dysgu?

Mae gweithgaredd dysgu wedi'i ddiffinio fel y cwrs y mae disgybl yn ei ddilyn gyda'r nod o ennill cymhwyster arbennig. Er enghraifft, os yw disgybl wedi'i gofrestru mewn tri dosbarth, un sy'n addysgu Diploma BTEC Cenedlaethol mewn Busnes, un arall sy'n addysgu Mathemateg Safon UG a'r trydydd sy'n addysgu TGAU Daeareg, yna bydd gan y disgybl hwnnw dri gweithgaredd dysgu sef Diploma BTEC Cenedlaethol mewn Busnes, Mathemateg UG a TGAU Daeareg yn y drefn honno.

Dim ond ar gyfer dysgu y bwriedir iddo arwain at gymhwyster a ddilysir yn allanol y dylid cofnodi gweithgareddau dysgu. Er enghraifft, ni ddylid cynnwys gwersi Ymarfer Corff nac Addysg Bersonol a Chymdeithasol (ABCh) fel gweithgareddau dysgu (heblaw bod y gwersi wedi'u llunio i arwain at asesiad sy'n cael ei ddilysu'n allanol gan gorff dyfarnu). Mae'n bwysig mai dim ond gweithgareddau dysgu dilys sy'n cael eu cynnwys ac felly os oes unrhyw

ansicrwydd ynghylch a ddylid cynnwys gweithgaredd dysgu arbennig, e-bostiwrch eich awdurdod lleol neu InvestmentAndMonitoring@medr.cymru.

Mae angen nodi **categori'r gweithgaredd dysgu** ar gyfer pob gweithgaredd dysgu sy'n rhan o raglen ddysgu. Mae Safon UG, Safon Uwch, BTEC neu Fagloraeth Cymru/Tystysgrif Her Sgiliau i gyd yn enghreifftiau o 'brif' weithgaredd dysgu. Dylech nodi 'Arall' ar gyfer unrhyw elfennau craidd ac elfennau dysgu cymunedol â ffocws ar ddiwydiant. Gallai hyn gynnwys ailsefyll arholiad TGAU neu ofyniad sy'n benodol i ddiwydiant, ee Tystysgrif lechyd a Diogelwch.

Er enghraifft, i ddysgwr sy'n dilyn cwrs Diploma Estynedig Peirianeg Lefel 3 ac 1 cymhwyster UG, tra bod cymhwyster galwedigaethol sydd dan sylw yn bennaf, dylid cofnodi'r cymhwyster UG ychwanegol fel 'prif' hefyd.

Lle bo modd, caiff yr wybodaeth am eich gweithgarwch dysgu ei thynnu'n awtomatig o'ch system rheoli gwybodaeth. Cydnabyddir y bydd yna rai sefyllfaoedd lle nad yw gwybodaeth am ddosbarth wedi'i gofnodi ar gyfer disgybl, neu lle roedd disgybl yn mynychu dosbarth ond heb fwriad i ennill y cymhwyster yr oedd y rhan fwyaf o'r dosbarth yn astudio ar ei gyfer, gan ddymuno ennill cymhwyster gwahanol, er enghraifft disgybl a oedd yn astudio ar gyfer GNVQ ond yn mynychu dosbarth lle roedd y rhan fwyaf o'r disgyblion yn astudio ar gyfer UG. Yn y sefyllfaoedd hyn, rhaid diwygio ffurflen y casgliad ôl-16 ar ôl i'ch meddalwedd lunio'r manylion yn awtomatig.

Ni ellir cwblhau rhai gweithgareddau dysgu mewn blwyddyn, er enghraifft y Bagloraeth Sgiliau Uwch Cymru (gweler adran 9), Mathemateg Bellach ar lefel UG a Diploma Estynedig BTEC galwedigaethol. Yn yr achosion hyn, dylid cofnodi'r gweithgareddau fel rhai dwy flynedd ac cael ei marcio fel rhai sy'n parhau ar ddiwedd blwyddyn 1 (Blwyddyn 12). Gellir dal i nodi bod statws rhaglen y flwyddyn gyntaf wedi'i chwblhau, hyd yn oed os oes gweithgareddau ynddo sy'n dal i barhau, cyhyd â'u bod yn weithgareddau dwy flynedd.

Yn y flwyddyn ganlynol (Blwyddyn 13), bydd rhaglen A2 yn cael ei chofnodi, a bydd yn cynnwys unrhyw weithgareddau dysgu y nodir eu bod yn parhau, hynny yw gweithgareddau'r rhaglen UG a gwblhawyd yn flaenorol, ynghyd ag unrhyw weithgareddau eraill y mae'r dysgwr yn eu dilyn.

Os bydd ysgol yn darparu gweithgaredd dysgu nad oes QWAD priodol ar ei gyfer, yna rhaid i'r ysgol anfon e-bost i post16.plasc@llyw.cymru i gael canllawiau ar sut i godio'r gweithgaredd dysgu.

8.2 Beth yw'r diffiniad o raglen?

Mae rhaglen wedi'i diffinio fel cyfuniad o weithgareddau dysgu sy'n ffurfio rhaglen â diben a chanlyniad penodol, gan arwain at gyflogaeth neu addysg uwch neu addysg bellach.

Gall disgyblion ond gael eu cofrestru ar un rhaglen yn unig ar unrhyw adeg. Gall rhaglen newydd ond gael ei chofnodi ar ôl i'r rhaglen flaenorol gael ei chwblhau (yn llwyddiannus ai peidio).

Bydd dysgwr arferol mewn chweched dosbarth yn astudio rhaglen addysg gyffredinol sy'n cynnwys nifer o gymwysterau UG neu A2. Yn yr amgylchiadau hyn, bydd y rhaglen yn un o'r rhain:

Tabl 1: Rhaglenni UG neu A2

Cod arwain	Rhaglen addysg gyffredinol
0013A03B	3 UG
0013C03B	2 UG gyda BSUC
0014A03B	4+ UG
0014C03B	3 UG gyda BSUC
0015C03B	4+ UG gyda BSUC
0022A03B	2 A2
0023A03B	3 A2
0023C03B	2 A2 gyda BSUC
0024A03B	4+ A2
0024C03B	3 A2 gyda BSUC
0025C03B	4+ A2 gyda BSUC

8.3 Ailadrodd/ailsefyll

Os bydd disgybl yn ymgymryd ag unrhyw weithgaredd dysgu eto, h.y. yn cymryd yr un gweithgaredd addysgu a dysgu ddwy flynedd yn olynol, yna caiff y gweithgaredd hwn ei gofnodi eto yn yr ail flwyddyn. Fodd bynnag, os mai dim ond yr un arholiad y mae'r disgybl yn ei sefyll, heb addysgu pellach, yna ni ddylid cofnodi hyn fel gweithgaredd dysgu fel rhan o raglen.

8.4 Oriau ac amserlen y Rhaglen

Mae'r [Cyfeiriadur Rhaglenni](#) yn amlinellu nifer yr oriau sy'n cael eu hariannu ar gyfer pob rhaglen ddysgu. Nid oes disgwyl i darparwyr gyflawni union nifer yr oriau ar gyfer pob maes, ond dylid ei ddilyn fel canllaw cyffredinol. Fodd bynnag, disgwylir i gyfanswm yr 19 oriau sy'n cael eu cyflawni fod o fewn goddefiant rhesymol i'r oriau sy'n cael eu hariannu; i ddibenion archwilio, y goddefiant rhesymol yw 10%.

8.5 Cymysgu cymwysterau UG/U2 a chymwysterau galwedigaethol cyffredinol

Pan fo dysgwr yn cyflawni cymysgedd o addysg gyffredinol a/neu gymwysterau galwedigaethol, rhaid cymhwyso'r rheolau cyffredinol canlynol:

- cymysgedd o bynciau U2 ac UG:
 - ei wneud yn gyfwerth ag U2 os yw'r dysgwr cyflawni'r un nifer neu fwy o bynciau U2; er enghraifft, ar gyfer un pwnc U2, un pwnc UG, a'r BSCU, byddai angen defnyddio'r cod rhaglen 0023D03B (2 cyfwerth ag U2 plws BSCU).
 - ei wneud yn gyfwerth â phynciau UG os yw'r dysgwr yn dilyn mwy o bynciau UG nag U2; er enghraifft, ar gyfer dau bwnc UG, un pwnc U2. a'r BSCU, byddai angen defnyddio'r cod rhaglen 0014D03B (3 cyfwerth ag UG plws BSCU).

- cymysgedd o gymwysterau U2 a chymwysterau BTEC cyfwerth (fel y dangosir yn y tabl isod):
 - ei wneud yn gyfwerth ag U2 os yw nifer y pynciau U2 a gyflawnir gan y dysgwr yn uwch na, neu'n hafal i, faint cyfatebol y cymwysterau BTEC; er enghraifft, byddai angen defnyddio cod rhaglen 0024B03B ar gyfer dau bwnc U2, un Diploma BTEC, a'r BSCU (4+ pwnc U2 cyfatebol ynghyd ag BSCU)
 - ei gwneud yn rhaglen alwedigaethol sy'n berthnasol i'r Maes Sgiliau Sector os yw'r cymhwyster/cymwysterau BTEC a ddilyniir gan y dysgwr yn fwy o ran maint nodweddiadol na'r dysgu U2; er enghraifft, ar gyfer un Diploma Cenedlaethol BTEC Lefel 3 mewn Busnes, un pwnc U2, a'r BSCU, byddai angen defnyddio'r cod rhaglen 1503B03B (Astudiaethau Busnes Lefel 3)
- cymysgedd o gymwysterau UG a chymwysterau BTEC cyfatebol (fel y dangosir yn y tabl isod):
 - ei wneud yn gyfwerth ag UG os yw nifer y pynciau UG a gyflawnir gan y dysgwr yn uwch na, neu' hafal i, faint cyfatebol y cymwysterau BTEC; er enghraifft, ar gyfer dau bwnc UG, dwy dystysgrif BTEC, a'r BSCU, byddai angen defnyddio'r cod rhaglen 0015D03B (4+ UG plws BSCU)
 - ei wneud yn rhaglen alwedigaethol sy'n berthnasol i'r Maes Pwnc Sector os yw maint nodweddiadol y cymhwyster/cymwysterau BTEC a gyflawnir gan y dysgwr yn fwy na'r dysgu UG; er enghraifft, ar gyfer un Dystysgrif Estynedig Genedlaethol BTEC Lefel 3 mewn Peirianeg, un pwnc UG, a'r BSCU byddai angen defnyddio'r cod rhaglen 0401A03B (Gweithgynhyrchu a Pheirianeg Lefel 3)

Tabl 2: Cymysgedd o gymwysterau

BTEC Lefel 3 Cenedlaethol	Maint Nodweddiadol (fel ODDA)	Cywerthedd Lefel AS/A
Diploma Estynedig	Mawr iawn (1080 ODDA)	3 Safon Uwch TAG
Diploma	Mawr (720 ODDA)	2 Safon Uwch TAG
Diploma Sylfaen	Canolig (510 ODDA)	1.5 Safon Uwch TAG
Tystysgrif Estynedig	Bach (360 ODDA)	1 Safon Uwch TAG
Tystysgrif	Bach iawn (180 ODDA)	1 Safon Uwch TAG

Noder, lle mae TGAU yn cael eu gwneud fel rhan o raglen astudio Safon Uwch/Safon Uwch neu gyfwerth, disgwylir y bydd y TGAU hyn yn cael eu cyflwyno fel rhan o elfen CLIF y rhaglen ddysgu a'u cofnodi fel 'Arall' ar gyfer cyflwyniadau data.

Gellir dod o hyd i godau rhaglen Addysg Gyffredinol Gyfwerth yn y tabl isod ar gyfer unrhyw gymysgedd o gymwysterau y mae'r rhain yn berthnasol iddynt (am ragor o wybodaeth, gweler siartiau llif codio rhaglenni a gyhoeddwyd ochr yn ochr â'r ddogfen hon ac y cyfeirir atynt yn Atodiad B).

Tabl 3: Rhaglenni cyfatebol i raglenni addysg gyffredinol

Cod arwain	Rhaglenni cyfatebol i raglenni addysg gyffredinol
0013B03B	Yn cyfateb i 3 UG
0013D03B	Yn cyfateb i 2 UG gyda BSUC
0014B03B	Yn cyfateb i 4+ UG
0014D03B	Yn cyfateb i 3 UG gyda BSUC
0015D03B	Yn cyfateb i 4+ UG gyda BSUC
0022B03B	Yn cyfateb i 2 A2
0023B03B	Yn cyfateb i 3 A2
0023D03B	Yn cyfateb i 2 A2 gyda BSUC
0024B03B	Yn cyfateb i 4+ A2
0024D03B	Yn cyfateb i 3 A2 gyda BSUC
0025D03B	Yn cyfateb i 4+ A2 gyda BSUC

8.6 Rhaglenni TGAU

Mae rhaglenni sy'n cyfateb i TGAU yn benodol ar gyfer dysgwyr sydd heb fod yn barod i symud ymlaen i Raglen Lefel 3 neu efallai heb ffocws ar alwedigaeth a heb gyrraedd trothwy Lefel 2. Efallai y bydd angen cwrs dysgu ychwanegol arnynt neu fynd ar gwrs blasu mewn nifer o feysydd galwedigaethol cyn dewis eu rhaglen ddysgu:

Tabl 4: Rhaglenni cyfatebol i TGAU

Cod arwain	Rhaglen addysg gyffredinol lawn amser
0004A02B	4 TGAU
0005A02B	5+ TGAU
0103A01B	Yn cyfateb i 5 TGAU

8.7 Rhaglenni na ariennir

Os nad yw dysgwr yn ymgymryd â rhaglen ddysgu gydnabyddedig, dylid defnyddio'r cod ar gyfer rhaglen heb ei chyllido.

Tabl 5: Rhaglenni na ariennir

Cod arwain	Rhaglen addysg gyffredinol lawn amser
9999999B	Heb ei chyllido

8.8 Siartiau llif ar gyfer dewis cod rhaglen

I helpu gyda dewis y cod rhaglen cywir – gellir dod o hyd i siartiau llif cod rhaglen unigol yn [Atodiad B](#), a gyhoeddwyd ochr yn ochr â'r ddogfen hon.

8.8.1 General education programme code flowchart

Dim ond pan fo rhaglen dysgwr yn cynnwys cymwysterau addysg gyffredinol yn unig y mae'r siart llif Addysg Gyffredinol yn berthnasol, yn benodol:

- TGAU
- Lefelau AS
- Lefelau A

Ni ddylai rhaglen y disgybl gynnwys unrhyw gymysgedd galwedigaethol na chymysgedd AS ac A2.

Pan na chyflawnir yr amod hwn, ni ddylid cofnodi'r disgybl o dan god rhaglen Addysg Gyffredinol.

8.8.2 Siart llif cod rhaglen alwedigaethol

Cyn defnyddio'r siart llif galwedigaethol, cadarnhewch:

- Dim ond cymwysterau galwedigaethol y mae'r dysgwr yn eu cwblhau.
- Nad yw'r dysgwr yn dilyn rhaglen Addysg Gyffredinol.
- Nad yw'r dysgwr yn dilyn rhaglen gymysg o Addysg Gyffredinol a chymwysterau galwedigaethol.

Os na chyflawnir yr amodau hyn

- Defnyddiwch y siart llif Addysg Gyffredinol lle bo'n briodol.
- Defnyddiwch y siart llif Cyfuniadau lle mae cymysgedd o fathau o gymwysterau yn cael eu cyflwyno.

Nodiadau Ychwanegol

Lle mae dysgwr yn astudio TGAU a/neu Fagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru ochr yn ochr â rhaglen galwedigaethol, ni ddylid defnyddio'r rhain i bennu cod y rhaglen galwedigaethol.

Lle mae dysgwr yn astudio nifer o gymwysterau BTEC, dylid defnyddio'r cymhwyster sydd â'r pwys mwyaf i bennu'r SSA a chod y rhaglen berthnasol.

8.8.3 Siartiau llif codau rhaglen cyfuniadau

Dylid defnyddio'r siartiau llif cyfuniadau lle mae'r dysgwr yn ymgymryd â rhaglen gymysg o gymwysterau.

Mae'r rhain yn cynnwys cyfuniadau o:

- Lefelau AS a Lefelau A
- Lefelau AS a BTECau
- Lefelau A a BTECau
- Lefelau AS, Lefelau A a BTECau
- TGAU a BTECau

Nodiadau Ychwanegol

Lle mae nifer o gymwysterau BTEC yn bodoli, dylid defnyddio'r cymhwyster sy'n cario'r pwysoli uchaf i bennu'r SSA a'r cod rhaglen cysylltiedig.

Lle mae canlyniad y rhaglen yn gofyn am ddefnyddio cod rhaglen SSA galwedigaethol, efallai y bydd angen cofnodi pynciau Lefel AS fel 'Arall' (i gyfrif am CLIF) yn unol â gofynion y siart llif.

Dylid cyfeirio unrhyw eithriadau/ymholiadau sy'n ymwneud â'r siartiau llif at:
InvestmentandMonitoring@medr.cymru.

9. Bagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru

Mae Bagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru (C00/4571/8) wedi disodli'r cymwysterau Bagloriaeth Uwch Cymru a Thystysgrif Her Sgiliau blaenorol.

Cyfeiriwch at y canllawiau cyhoeddedig [Bagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru: cofnodi a mesur canlyniadau](#) i gael gwybodaeth am sut i gofnodi'r cymhwyster yn eich ffurflen gasglu ôl-16.

Atodiad A: Nodiadau cwblhau manwl – dilysu meysydd data a chywiro gwallau

Pwrpas yr Atodiad hwn yw rhoi gwybodaeth lawn, hawdd ei deall, am bob maes data yn y casgliad ôl-16. Nid ydym yn bwriadu i hwn gymryd lle'r wybodaeth yn Adrannau 4, 5 a 6 ond ei fwriad yw ategu'r wybodaeth bwysig a welwch yn yr Adrannau hynny, a helpu pobl sy'n defnyddio'r nodiadau cwblhau hyn wrth iddynt edrych yn gyflym am wybodaeth ynghylch maes penodol.

Yn yr Atodiad hwn, mae pob maes sydd wedi'i nodi yn y casgliad ôl-16 wedi'i restru ar dudalen wahanol ac mae'r manylion am y maes hwnnw i'w cael mewn fformat safonol. Rhoddir isod esboniad o'r hyn sydd wedi'i gynnwys ym mhob rhan o'r templed maes.

Fformat ar gyfer meysydd data yn yr Atodiad

Y set ddata	Enw'r set ddata [Ysgol, Disgybl neu Weithgaredd Dysgu]	Hyd y maes	Hyd y maes yn ôl nifer y nodau
Enw'r maes	Enw'r maes fel y mae wedi'i ddefnyddio yn y ffeil XML a gyflwynwyd i Lywodraeth Cymru gan eich meddalwedd	Math o faes	Math o faes [Alffaniwmerig, Rhifyddol neu Ddyddiad]
Rhif CBDS	Cod y maes fel y mae wedi'i ddiffinio yn y Set Data Sylfaenol Gyffredin (CBDS)	Gorfodol ar gyfer	Ar gyfer pa ddysgwyr y mae'n rhaid cwblhau'r maes [yn natganiad 2026 mae gofyn cwblhau'r holl feysydd ar gyfer pob dysgwr]

Disgrifiad	Disgrifiad o'r data sy'n ofynnol
Rheswm a roddwyd	Gwybodaeth ynghylch pam fod angen y data hyn a sut caiff y data eu defnyddio
Cofnodion dilys	Rhestr o'r gwerthoedd, a'u disgrifiadau, a allai gael eu cynnwys o fewn y maes data hwn.

Sylwer: dyma'r gwerthoedd sydd eu hangen yn y ffeil ddata y mae eich meddalwedd yn ei chyflwyno a gallent fod yn wahanol i'r modd y mae'r data'n cael eu cyflwyno i chi gan eich meddalwedd.

Nodiadau

Unrhyw nodiadau amrywiol, yn ogystal ag esiampl o ddata dilys y gellir eu cyflwyno yn y maes.

I

Rhif Awdurdod Addysg Lleol

Y set ddata	Ysgol	Hyd y maes	3
Enw'r maes	AALI	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	S1	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Rhif yr awdurdod lleol		
Rheswm a roddwyd	I adnabod yr awdurdod lleol y mae'r ysgol yn gysylltiedig ag ef.		
Cofnodion dilys	Yn cynnwys tri digid yn yr ystod 660-681		
	660	Ynys Môn	
	661	Gwynedd	
	662	Conwy	
	663	Sir Ddinbych	
	664	Sir y Fflint	
	665	Wreccsam	
	666	Powys	
	667	Ceredigion	
	668	Sir Benfro	
	669	Sir Gaerfyrddin	
	670	Abertawe	
	671	Castell-nedd Port Talbot	
	672	Pen-y-bont ar Ogwr	
	673	Bro Morgannwg	
	674	Rhondda Cynon Taf	
	675	Merthyr Tudful	
	676	Caerffili	
	677	Blaenau Gwent	
	678	Torfaen	
	679	Sir Fynwy	
	680	Casnewydd	
	681	Caerdydd	

Nodiadau	Data enghreifftiol: 660
----------	--------------------------------

Rhif yr Ysgol

Y set ddata	Ysgol	Hyd y maes	4
Enw'r maes	Sefydliad	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	S2	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr
Disgrifiad	Rhif yr ysgol		
Rheswm a roddwyd	I nodi'r ysgol sy'n dychwelyd y datganiad		
Cofnodion dilys	Yn cynnwys pedwar digid, yn yr ystodau:		
	4000-4999	Ysgolion uwchradd	
	5400-5499	Ysgolion uwchradd	
	5500-5599	Ysgolion canol	
	5900-5901	Ysgolion uwchradd/ysgolion canol	
Nodiadau	Data enghreifftiol: 4099		

Enw'r Ysgol

Y set ddata	Ysgol	Hyd y maes	100
Enw'r maes	Enw	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	S5	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Enw'r ysgol
Rheswm a roddwyd	I adnabod yr enw cywir ar gyfer yr ysgol sy'n anfon y datganiad er mwyn cadw cofnodion cyfoes.
Cofnodion dilys	Enw llawn yr ysgol

Nodiadau	Data enghreifftiol: Ysgol Gyfun Ynys Môn
----------	---

Cyfnod yr Ysgol

Y set ddata	Ysgol	Hyd y maes	2
Enw'r maes	Cyfnod yr ysgol	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	S7	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Cyfnod yr ysgol		
Rheswm a roddwyd	I nodi'r Cyfnodau Addysg y mae ysgolion prif ffrwd yn eu cynnig		
Cofnodion dilys	NS	Meithrin	
	PS	Cynradd	
	SS	Uwchradd	
	SP	Arbennig	
	PR	Uned Cyfeirio Disgyblion	
	MS	Ysgol Ganol	

Nodiadau	Data enghreifftiol: MS
----------	-------------------------------

Math o Arolwg/Data			
Y set ddata	Ysgol	Hyd y maes	5
Enw'r maes	Math o arolwg/ data	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	S92	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr
Disgrifiad	Math o arolwg/data		
Rheswm a roddwyd	I nodi pa gasgliad data neu arolwg y mae'r wybodaeth yn gysylltiedig ag ef.		
Cofnodion dilys	PLASC P16 NDC ATS ATP WNT EOTAS SWAC SWACHR	Cyfrifiad ysgolion blynyddol ar lefel disgyblion Casgliad data ôl–16 Casgliad data cenedlaethol Casgliad presenoldeb ar gyfer ysgolion uwchradd Casgliad presenoldeb ar gyfer ysgolion cynradd Profion cenedlaethol Cymru Addysg heblaw yn yr ysgol Datganiad ysgolion ar gyfer y cyfrifiad blynyddol y gweithlu'r ysgol Datganiad tâl, adnoddau dynol ac absenoldeb ar gyfer y cyfrifiad blynyddol y gweithlu'r ysgol	
Nodiadau	Data enghreifftiol: P16		

Dyddiad yr Arolwg

Y set ddata	Ysgol	Hyd y maes	10
Enw'r maes	Dyddiad yr arolwg	Math o faes	Dyddiad
Rhif CBDS	S94	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Dyddiad yr arolwg
Rheswm a roddwyd	Dyddiad olaf y cyfnod adrodd ar gyfer y casgliad.
Cofnodion dilys	Dyddiad dilys ar ffurf ccbb-mm-dd.

Nodiadau	Mae'n rhaid i'r dyddiad fod yn 2026-07-31
	Data enghreifftiol: 2026-07-31

Y Sawl sy'n Gwneud yr Arolwg

Y set ddata	Ysgol	Hyd y maes	2
Enw'r maes	Y sawl sy'n gwneud yr arolwg	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	S101	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Y sawl sy'n gwneud yr arolwg		
Rheswm a roddwyd	I nodi rôl y person sy'n gyfrifol am gwblhau'r arolwg.		
Cofnodion dilys	HT	Pennaeth	
	AC	Pennaeth dros dro	
	DH	Dirprwy bennaeth	
	AS	Pennaeth cynorthwyol	
	QT	Athro arall	
	AO	Staff gweinyddol eraill	
	BM	Rheolwr busnes ysgol neu swydd gyfatebol	
	ON	Arall	

Nodiadau	Data enghreifftiol: HT
----------	-------------------------------

Amser Cwblhau'r Arolwg

Y set ddata	Ysgol	Hyd y maes	3
Enw'r maes	Amser cwblhau'r arolwg	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	S102	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Amser cwblhau'r arolwg
Rheswm a roddwyd	Nifer yr oriau a dreuliwyd yn cwblhau'r arolwg.
Cofnodion dilys	001-999

Nodiadau	Data enghreifftiol: 101
----------	--------------------------------

Rhif Unigryw'r Disgybl (RhUD)

Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	13
Enw'r maes	RhUD	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P1	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Rhif unigryw'r disgybl		
Rheswm a roddwyd	I adnabod pob disgybl yn unigol		
Cofnodion dilys	Yn y fformat ALLLnnnnnnnnB		
	A	llythyren yr wyddor ddilys	
	LLL	cod ALI dilys	
	nnnnnnnn	rhifyddol	
	B	rhifyddol neu A-Z ac eithrio I, O ac S	

Nodiadau Rhaid iddo fod yn RhUD dilys gyda 13 nod. Bydd y feddalwedd yn sicrhau na fydd yr un RhUD gan ddau (neu fwy) o ddisgyblion. Rhaid cywiro gwallau o'r fath cyn cyflwyno'r datganiad. Os bydd gwallau yn y datganiad o hyd pan gaiff ei drosglwyddo i Lywodraeth Cymru, caiff ei wrthod.

Os oes gennych unrhyw gwestiwn am y RhUD trafodwch y mater gyda Llywodraeth Cymru (gweler y manylion cyswllt ar dudalen 3).

Data enghreifftiol: **C6801234567**

Rhif Unigryw'r Dysgwr (ULN)

Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	10
Enw'r maes	ULN	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	100016	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr y rhoddwyd ULN iddynt

Disgrifiad	Rhif unigryw'r dysgwr
Rheswm a roddwyd	I adnabod pob dysgwr yn unigol
Cofnodion dilys	Ar y fformat nnnnnnnnnn - rhifyddol

Nodiadau Rhaid iddo fod yn ULN o 10 nod. Bydd y data hyn yn cael eu darparu gan y Gwasanaeth Cofnodion Dysgu (LRS). Ceir rhagor o wybodaeth a chanllawiau ynghylch Rhifau Unigryw Dysgwyr yn [Ysgolion yng Nghymru: sut i greu ULN - GOV.UK \(Saesneg yn unig\)](#)

Mae'r rhain ar gael drwy [DEWi](#) ar ôl eich datganiad CYBLD ar gyfer disgyblion 14 oed a hŷn, drwy'r Rheoli PLASC, tab LRS

Hafan **Rheoli** Ffeiliau Cyffredinol FDM CDUau Gweinyddu

Rheoli - CYBLD

Mae'r ffeiliau canlynol wedi'u lanlwytho gan ysgolion yn yr ALI hwn. I lawrlwytho, ticiwch y ffeiliau gofynnol a chliciwch ar y botwm Lawrlwytho XML. Os dewiswch fwy nag un ffeil, bydd DEWi yn creu un ffeil ZIP sy'n cynnwys yr holl ffeiliau a ddewisir. Gallwch adnewyddu'r rhestr drwy glicio ar y botwm Refresh.

Gorchymyn gan
Enw'r ysgol

Trefn yn ôl cyfeiriad
☒ Esg
☐ Disg

☒ Meithrin
☒ Canol
☒ Arbennig

☒ Cynradd
☒ Uwchradd

☐ Dewis popeth ☐ Ehangu popeth ☐ Cuddio ffeiliau a dderbynnir

Lawrlwytho ffeiliau: [XML](#) [CSV](#) [Anfon i LC](#) [Adroddiadau](#)

PLASC LRS

Enw'r ysgol Lanlwythwyd Sgema Gwallau Ymholiadau Anfonwyd Derbyniwyd

Os oes gennych unrhyw ymholiadau ynghylch rhifau ULN, trafodwch nhw gyda Llywodraeth Cymru (gweler y manylion cyswllt ar du mewn clawr y ddogfen hon).

Data enghreifftiol: **4674810417**

RhUD Blaenorol			
Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	13
Enw'r maes	RhUD blaenorol	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P2	Gorfodol ar gyfer	
Disgrifiad	RhUD blaenorol		
Rheswm a roddwyd	I nodi disgyblion y mae eu RhUD wedi newid		
Cofnodion dilys	Gwag os nad oedd RhUD blaenorol. Dylid cofnodi RhUD blaenorol ar y fformat ALLnnnnnnnnB A llythyren yr wyddor ddilys LLL cod ALI dilys nnnnnnnn rhifyddol B rhifyddol neu A-Z ac eithrio I, O ac S		
Nodiadau	Lle roedd gan ddisgybl RhUD gwahanol tra'r oedd yn eich ysgol (e.e. lle rhoddwyd RhUD dros dro i ddisgybl pan ddechreuodd yn yr ysgol ond y cafodd RhUD parhaol wedi hynny a oedd ganddo mewn ysgol flaenorol). Os nad oes RhUD blaenorol fel hwn yn bodoli, dylech adael y maes hwn yn wag. Data enghreifftiol: C68012345678A		

Cyfenw			
Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	35
Enw'r maes	Cyfenw	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P3	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr
Disgrifiad	Cyfenw		
Rheswm a roddwyd	I nodi enw'r disgybl		
Cofnodion dilys	Unrhyw gyfenw		
Nodiadau	Cyfenw llawn, yr un y mae'r ysgol yn credu ei fod yn gyfenw i'r disgybl.		
	Data enghreifftiol: Jones		

Enw Cyntaf

Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	35
Enw'r maes	Enw cyntaf	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P4	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Enw cyntaf
Rheswm a roddwyd	I nodi enw'r disgybl
Cofnodion dilys	Unrhyw enw cyntaf

Nodiadau	Yn llawn, heb ei dalfyrru a heb nodi fersiynau eraill. Data enghreifftiol: Marc
----------	---

Enw(au) Canol

Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	35
Enw'r maes	Enwau canol	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P6	Gorfodol ar gyfer	

Disgrifiad	Enw(au) canol
Rheswm a roddwyd	I nodi enw'r disgybl
Cofnodion dilys	Gwag neu unrhyw enwau canol

Nodiadau Yn llawn, heb eu talfyrru a heb nodi fersiynau eraill. Os nad oes gan y disgybl enw(au) canol dylech adael y maes hwn yn wag. Os oes gan y disgybl fwy nag un enw canol dylech wahanu pob enw gydag un bwlch, ac nid oes angen unrhyw atalnodi arall.

Data enghreifftiol: **Iwan Owen**

Dyddiad Geni

Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	10
Enw'r maes	Dyddiad geni	Math o faes	Dyddiad
Rhif CBDS	P7	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Dyddiad geni
Rheswm a roddwyd	I nodi oedran y disgybl Defnyddir yr oedran ar gyfer gwaith dadansoddi o bob math
Cofnodion dilys	Dyddiad dilys ar ffurf ccbb-mm-dd

Nodiadau	Data enghreifftiol: 2006-03-31
----------	---------------------------------------

Rhyw			
Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	1
Enw'r maes	Rhyw	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P8	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr
Disgrifiad	Rhyw		
Rheswm a roddwyd	I nodi rhyw'r disgybl		
Cofnodion dilys	M (gwryw) neu F (benyw).		
Nodiadau	I nodi rhyw person yn unol â'r gyfraith, fel y recordwyd ar Dystysgrif Geni neu Dystysgrif Cydnabod Rhywedd (ar gyfer unigolion dros 18 oed ac sydd wedi byw yn eu rhywedd caffaeledig am fwy na dwy flynedd), gan ddefnyddio M neu F fel yr opsiynau dilys. Data enghreifftiol: M		

Statws Cofrestru

Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	1
Enw'r maes	Statws cofrestru	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P34	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Statws cofrestru
Rheswm a roddwyd	I wahaniaethu rhwng disgyblion sydd wedi'u cofrestru mewn ysgol a disgyblion gwadd. At ddibenion cyllido bydd disgyblion gwadd wedi'u heithrio o'r cyfrifiadau. Defnyddir y maes hwn wrth gyfrifo dyraniadau cyllido. Dim ond dysgwyr Cyfredol neu Brif gyfredol a gaiff arian.
Cofnodion dilys	Dyma'r atebion dilys: C Cyfredol (cofrestriad sengl yn yr ysgol hon) M Prif gyfredol (cofrestriad deuol – y prif sefydliad) G Disgybl gwadd (nid yw'r disgybl wedi'i gofrestru yn yr ysgol hon ond mae'n mynychu rhai gwersi neu sesiynau) S Is-sefydliad cyfredol (cofrestriad deuol – yr is-sefydliad)

Nodiadau	Yn ddelfrydol dylid eithrio disgyblion gwadd o'ch datganiad ar y casgliad ôl-16 oherwydd bydd eu manylion yn cael eu datgan gan yr ysgol y maent wedi'u cofrestru ynddi. Fodd bynnag, os ydych wedi'u rhoi yn eich system rheoli gwybodaeth, efallai na fydd modd i'r feddalwedd eu hepgor wrth lunio'r datganiad. Yn yr achos hwn mae angen i chi nodi pwy yw'r disgyblion gwadd er mwyn iddynt gael eu hepgor wrth i'r data gael eu dadansoddi. Dylid defnyddio 'Gwadd' ar gyfer disgyblion sy'n ymweld ag ysgol fel myfyrwyr tramor efallai neu ar sail unwaith neu ddwy. Os yw disgybl yn mynychu mwy nag un sefydliad yn rheolaidd, unwaith yr wythnos er enghraifft, dylai gael ei gofrestru'n briodol yn y ddau le gydag un sefydliad yn cael ei nodi fel yr ysgol 'gartref' neu'r 'brif' ysgol, a'r lleill yn is-sefydliadau. Gwneir hyn gyda chaniatâd yr awdurdod lleol, ac felly ni ddylai fod unrhyw amwysedd. Felly, os yw'r disgybl yn ddisgybl 'gwadd' gwirioneddol mewn ysgol arall (fel uchod), cofrestrir Prif Gyfredol (M) ar
----------	---

ei gyfer yn yr ysgol 'gartref'. Fel arall, bydd wedi'i gofrestru'n ddeuol gyda 'M' mewn un ysgol a 'S' yn y lleill.

Ceir cyfarwyddyd ychwanegol yn [Atodiad E](#).

Data enghreifftiol: **C**

I

Dangosydd Rhan-amser

Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	5
Enw'r maes	Dangosydd rhan-amser	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P42	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad Dangosydd disgyblion rhan-amser

Rheswm a roddwyd Yn nodi a yw disgybl yn rhan-amser ai peidio.

Cofnodion dilys **1** ar gyfer cywir
0 ar gyfer anwir

Nodiadau O safbwynt disgyblion sydd wedi'u cofrestru'n ddeuol, dylai amser mewn ysgolion eraill gael ei ystyried; ee ni ddylai 2 ddiwrnod mewn un ysgol a 3 diwrnod mewn ysgol arall gael ei ddisgrifio'n rhan-amser gan unrhyw un ohonynt.

Er y gallai disgybl fod yn astudio gyda mwy nag un ysgol, ni ddylai disgyblion â chofrestriad deuol gael eu cofnodi'n rhan-amser gan yr ysgolion hynny. Ni all fod disgyblion rhan-amser mewn addysg uwchradd, ac felly dylid cofnodi hyn fel **0** bob amser.

Data enghreifftiol: **0**

Grŵp Blwyddyn Cwricwlwm Cenedlaethol y Disgybl

Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	2
Enw'r maes	Grŵp blwyddyn CC	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P45	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Grŵp blwyddyn y cwricwlwm cenedlaethol
Rheswm a roddwyd	I nodi grŵp blwyddyn y disgybl er mwyn monitro grwpiau cyfan o ddysgwyr.
Cofnodion dilys	Y grŵp blwyddyn y caiff y disgybl ei addysgu ynddo y rhan fwyaf o'r amser, beth bynnag fo ei oedran cronolegol. Dyma'r gwerthoedd a ddefnyddir: 12 grŵp blwyddyn 12; 13 grŵp blwyddyn 13; 14 y tu hwnt i grŵp blwyddyn 13.

Nodiadau	Grŵp BCC y Disgybl ar 22 Mai 2026 (y diwrnod ysgol olaf cyn hanner tymor olaf y flwyddyn academiaidd), neu ddyddiad gadael y disgybl os nad yw ar y gofrestr yr adeg honno. Ni ddylid symud Grŵp BCC y Disgybl ymlaen yn gynnar ar ddiwedd blwyddyn academiaidd. Data enghreifftiol: 12
----------	--

Cod Post y Disgybl

Y set ddata	Disgybl	Hyd y maes	8
Enw'r maes	Cod post y disgybl	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P81	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Cod post y disgybl
Rheswm a roddwyd	Defnyddir cod post y dysgwr ar gyfer gwaith dadansoddi o bob math.
Cofnodion dilys	Dyma ffurfiau dilys ar y codau post: An nAA AA nAA AnA nAA Ann nAA AA nA nAA AA n nAA Ile mae A yn dynodi llythyren fawr ac n yn dynodi rhif o 0 i 9

Nodiadau	Y gwallau cyffredin wrth nodi codau post yw cymysgu llythrennau gyda rhifau sy'n edrych yn debyg (e.e. y llythyren 'O' gyda'r rhif sero), anghofio rhoi'r bwlch yn y canol, neu gynnwys atalnod llawn ar y diwedd. Bydd unrhyw un o'r rhain yn golygu y bydd y cod post yn cael ei wrthod. Dylai eich meddalwedd droi unrhyw 'O' ar ddechrau'r ail bloc o'r cod post yn 0 (sero), a throi bylchau dwbl rhwng blociau cod post yn fylchau sengl. Data enghreifftiol: CF14 5DZ
----------	--

Cyfeirnod y Rhaglen

Y set ddata	Rhaglenni	Hyd y maes	8
Enw'r maes	Cyfeirnod y rhaglen	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	190033	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Cyfeirnod y rhaglen
Rheswm a roddwyd	Nodi'r rhaglen astudio a ddilynir
Cofnodion dilys	Mae cofnodion dilys y rhaglenni ar gael drwy DEWi .

Nodiadau	Mae mwy o wybodaeth am y Rhaglenni a chanllawiau ar gael o wefan Cyllid i ddarparwyr Medr.
----------	--

Mae gan bob rhaglen god sy'n nodi cyfuniad y gweithgareddau dysgu sy'n ffurfio'r rhaglen honno.

Dim ond ar un raglen astudio ar y tro y ceir cofrestru disgyblion. Dim ond pan fydd y rhaglen flaenorol wedi'i chwblhau (yn llwyddiannus neu beidio) y ceir cofnodi rhaglen newydd.

Mae rhestr lawn o godau rhaglenni dilys ar gael drwy glicio ar y ddolen yn [Atodiad C](#).

Data enghreifftiol: **0001A02P**

Dynodydd y Rhaglen

Y set ddata	Rhaglenni	Hyd y maes	3
Enw'r maes	Cod adnabod y rhaglen	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	190032	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Dynodydd y rhaglen
Rheswm a roddwyd	Nodi pob rhaglen astudio unigryw a ddilynir gan ddisgybl.
Cofnodion dilys	Y gwerthoedd dilys ar gyfer rhaglenni dysgu yw: 001 – 099

Nodiadau	Cod rhifyddol er mwyn gallu nodi'n hawdd bob rhaglen astudio a ddilynir gan ddisgybl. Dylai fod gan bob rhaglen a ddilynir gan ddisgybl rif gwahanol yn dechrau gyda '100' ac yn newid 1 ffigur ar gyfer pob rhaglen ychwanegol. Dylai meddalwedd eich system reoli greu cod rhifyddol yn awtomatig ac ni fydd angen ichi nodi'r wybodaeth. Darllenwch ddogfennau eich meddalwedd a ddarparwyd gan eich cyflenwr i gael gwybod mwy. Data enghreifftiol: 001
----------	--

Dyddiad Dechrau'r Rhaglen

Y set ddata	Rhaglenni	Hyd y maes	10
Enw'r maes	Dyddiad dechrau'r rhaglen	Math o faes	Dyddiad
Rhif CBDS	190034	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Dyddiad dechrau'r rhaglen
Rheswm a roddwyd	Nodi dyddiad dechrau'r rhaglen – i'w ddefnyddio ochr yn ochr â'r dyddiad gorffen er mwyn cyfrifo hyd y cyfnod dysgu.
Cofnodion dilys	Dyddiad dilys ar fformat ccbb-mm-dd

Nodiadau	Dylid nodi'r dyddiad pan aeth y disgybl i'r dosbarth cyntaf gyda'r nod o ddilyn y rhaglen dan sylw. Lle bo modd, disgwylir i ysgolion ddarparu dyddiadau cychwyn gwirioneddol, yn hytrach na gwerthoedd a amcangyfrifir. Data enghreifftiol: 2025-09-01
----------	---

Dyddiad Gorffen Disgwyliedig y Rhaglen

Y set ddata	Rhaglenni	Hyd y maes	10
Enw'r maes	Dyddiad gorffen disgwyliedig y rhaglen	Math o faes	Dyddiad
Rhif CBDS	190035	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Dyddiad gorffen disgwyliedig y rhaglen
Rheswm a roddwyd	Nodi dyddiad gorffen disgwyliedig y rhaglen.
Cofnodion dilys	Ar fformat ccbb-mm-dd

Nodiadau	Ar fformat ccyy-mm-dd. Dylid nodi'r dyddiad y disgwylir i'r disgybl gwblhau'r rhaglen dan sylw. Mae rhaglenni dysgu addysg gyffredinol mewn blociau blwyddyn, h.y. mae rhaglen lefel UG ar gyfer Blwyddyn 12 a chod rhaglen lefel A2 ar gyfer Blwyddyn 13. Data enghreifftiol: 2026-08-31
----------	---

Dyddiad Gorffen Gwirioneddol y Rhaglen

Y set ddata	Rhaglenni	Hyd y maes	10
Enw'r maes	Dyddiad gorffen gwirioneddol y rhaglen	Math o faes	Dyddiad
Rhif CBDS	190036	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Dyddiad gorffen gwirioneddol y rhaglen
Rheswm a roddwyd	Nodi dyddiad gorffen y rhaglen – i'w ddefnyddio ochr yn ochr â'r dyddiad dechrau er mwyn cyfrifo hyd y cyfnod dysgu.
Cofnodion dilys	Dyddiad dilys ar fformat ccbb-mm-dd

Nodiadau	Lle mae rhaglen wedi cau (wedi'i chwblhau neu fel arall h.y. Statws Cwblhau o 2, 3, 4, 5) yna dylid nodi'r dyddiad dysgu terfynol.
----------	---

Data enghreifftiol: **2026-07-12**

Statws Cwblhau'r Rhaglen

Y set ddata	Rhaglenni	Hyd y maes	1
Enw'r maes	Statws cwblhau'r rhaglen	Math o faes	Rhifyddol
Rhif CBDS	190037	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Statws cwblhau'r rhaglen		
Rheswm a roddwyd	Nodi'r rhaglenni hynny y mae disgyblion wedi cwblhau'r dysgu gofynnol yn llwyddiannus ar eu cyfer a'r rhaglenni hynny y mae disgyblion wedi eu gadael neu wedi trosglwyddo ohonynt neu sy'n parhau.		
Cofnodion dilys	Statws cwblhau ar ddiwedd y rhaglen:		
	1	parhau â'r rhaglen (y statws awtomatig)	
	2	wedi cwblhau'r rhaglen	
	3	wedi gadael y rhaglen	
	4	wedi trosglwyddo i raglen newydd gan yr un darparwr	
	5	wedi trosglwyddo i raglen gan ddarparwr arall	

Nodiadau	Diffiniadau:	
	Parhau â'r rhaglen	I'w ddefnyddio lle mae'r rhaglen yn parhau.
	Wedi cwblhau'r rhaglen	Mae'r dysgwr wedi cwblhau pob addysgu sy'n gysylltiedig â'r rhaglen.
	Wedi gadael y rhaglen	Mae'r dysgwr wedi gadael y rhaglen heb ei chwblhau, ac nid yw wedi ymuno â rhaglen arall yn ei lle.
	Wedi trosglwyddo i raglen newydd gan yr un darparwr	Nid yw'r dysgwr yn dilyn y rhaglen bellach, ac mae wedi ymuno â rhaglen arall gan yr un darparwr.
	Wedi trosglwyddo i raglen gan ddarparwr arall	Nid yw'r dysgwr yn dilyn y rhaglen bellach, ac mae wedi ymuno â rhaglen arall gan ddarparwr gwahanol. Rhaglen newydd neu'r un rhaglen.

Rhaglen un blwyddyn yw rhaglen UG, felly, os yw'r dysgwr wedi cwblhau'r flwyddyn byddem yn disgwyl i'r statws cwblhau fod yn **2** (wedi'i gwblhau) gyda dyddiad gorffen yn y flwyddyn academiaidd y bydd y cynhaliwyd rhaglen UG. Mae hyn ni waeth a oes gan unrhyw un o'r gweithgareddau dysgu dwy

flynedd o fewn y rhaglen, fel y rhai Bagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru, statws cwblhau o **1** (yn parhau).

Os bydd disgybl yn gadael rhaglen, yna bydd angen tynnu'r holl weithgareddau allan hefyd.

Dylid anfon ymholiadau ynghylch y rhaglenni a gweithgareddau cysylltiedig i
Post16PlanningandFunding@llyw.cymru

Data enghreifftiol: **1**

I

Oriau Cyswllt dan Arweiniad

Y set ddata	Rhaglenni	Hyd y maes	4
Enw'r maes	Oriau cyswllt dan arweiniad	Math o faes	Rhifyddol
Rhif CBDS	P209	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr
Disgrifiad	Oriau cyswllt dan arweiniad		
Rheswm a roddwyd	Mae nifer yr oriau cyswllt dan arweiniad yn cael ei ddefnyddio i fonitro'r broses o gyflawni manyleb y rhaglen a gellir ei ddefnyddio hefyd i addasu gwerthoedd y rhaglen. Mae'r maes hwn yn llywio gwerthoedd rhaglenni. Mae gan bob rhaglen werth sy'n seiliedig ar y nifer disgwylidig o oriau cyswllt dan arweiniad. Bydd gwaith monitro'n nodi lle y mae nifer yr oriau cyswllt dan arweiniad a gofnodwyd yn gyson is neu uwch na'r lefel honno. Gallai hyn arwain at ddiwygio gwerthoedd rhaglenni.		
Cofnodion dilys	Amcangyfrif o nifer yr oriau cyswllt a gynlluniwyd o safbwynt addysgu, rhoi cyfarwyddyd neu asesu ar gyfer y rhaglen (wedi'i dalgrynnu i rif cyfan) yn y flwyddyn academaidd gyfredol. Cofnodion dilys yw: 0000 – 3000 awr		
Nodiadau	Amcangyfrif o nifer yr oriau cyswllt a gynlluniwyd o safbwynt addysgu, rhoi cyfarwyddyd ac asesu ar gyfer y rhaglen (wedi'i dalgrynnu i rif cyfan) yn y flwyddyn academaidd 2025/2026. Os yw'r rhaglen yn para dwy flynedd, dim ond yr oriau cyswllt dan arweiniad a gynlluniwyd ar gyfer blwyddyn academaidd 2023/2024 sydd angen eu nodi. Data enghreifftiol: 150		

Hyd y Rhaglen

Y set ddata	Rhaglenni	Hyd y maes	1
Enw'r maes	Hyd y rhaglen	Math o faes	Rhifyddol
Rhif CBDS	190038	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Hyd y Rhaglen		
Rheswm a roddwyd	Mae'n rhaid nodi hyd rhaglenni galwedigaethol. Cofiwch y gall fod fersiynau o wahanol hyd i'r un cyfeirnod rhaglen.		
Cofnodion dilys	1	Hyd y rhaglen yw un blwyddyn	
	2	Hyd y rhaglen yw dwy flynedd	
Nodiadau	Y gwerth awtomatig fydd 1 .		
	Enghraifft:		
	Gallai cyfeirnod rhaglen 0401A03B 'Gweithgynhyrchu a Pheirianeg Lefel 3' fod yn Ddiploma L3 blwyddyn o hyd neu'n Ddiploma Estynedig o ddwy flynedd.		
	Data enghreifftiol: 2		

Blwyddyn y Rhaglen

Y set ddata	Rhaglenni	Hyd y maes	1
Enw'r maes	Blwyddyn y rhaglen	Math o faes	Rhifyddol
Rhif CBDS	190039	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad Blwyddyn y rhaglen y mae'r dysgwr ynddi ar hyn o bryd

Rheswm a roddwyd Mae'n rhaid i bob rhaglen nodi blwyddyn y rhaglen.

Cofnodion dilys	1	Blwyddyn 1
	2	Blwyddyn 2
	3	Blwyddyn 3+

Nodiadau Y gwerth awtomatig fydd **1**.

Enghraifft:

Dwy flynedd yw hyd cyfeirnod rhaglen 0401A03B, 'Gweithgynhyrchu a Pheirianeg Lefel 3', Diploma Estynedig. Mae'r disgybl yn ail flwyddyn y rhaglen, felly cod **2 – Blwyddyn 2** fyddai'n cael ei ddefnyddio.

Rhaglenni 'Addysg Gyffredinol' yw rhaglenni analwedigaethol.

Data enghreifftiol: **1**

Dynodydd Gweithgaredd Dysgu

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	3
Enw'r maes	ID gweithgaredd dysgu	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P200	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Dynodydd gweithgaredd dysgu
Rheswm a roddwyd	I nodi yn unigryw bob gweithgaredd dysgu y mae disgybl yn ei wneud.
Cofnodion dilys	Dyma'r gwerthoedd dilys ar gyfer gweithgareddau dysgu: 001, 002, 003.... hyd at 099

Nodiadau	Cod rhifyddol i adnabod yn hawdd bob gweithgaredd dysgu y mae disgybl yn ei wneud. Dylai pob gweithgaredd dysgu a wneir gan ddisgybl gael rhif gwahanol yn dechrau gyda 001 sy'n cynyddu 1 ar gyfer pob gweithgaredd dysgu ychwanegol.
----------	---

Dylai eich meddalwedd MIS gynhyrchu'r cod rhifyddol hwn yn awtomatig ac ni fydd angen i chi fewnbynnu'r wybodaeth. Ceir rhagor o wybodaeth yn y dogfennau a ddarparwyd gan eich cyflenwr ar gyfer eich meddalwedd chi.

Data enghreifftiol: **001**

QWAD (Rhif Cymeradwyo/Dynodi Cymwysterau Cymru)

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	8
Enw'r maes	QWAD	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	190045	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	QWAD
Rheswm a roddwyd	Nodi'r pwnc, math y cymhwyster, lefel y dysgu a gwybodaeth berthnasol arall sy'n gysylltiedig â'r gweithgaredd dysgu.
Cofnodion dilys	Gweler gwefan Cymwysterau Cymru .

Nodiadau Mae'n rhaid rhoi QWAD i bob gweithgaredd dysgu, sy'n nodi'r pwnc, math y cymhwyster a lefel cymhwyster y gweithgaredd dysgu.

Y diffiniad o weithgaredd dysgu yw'r cwrs, y mae disgybl yn ei ddilyn er mwyn ennill cymhwyster penodol, neu uned o gymhwyster. Er enghraifft, os bydd disgybl wedi'i gofrestru mewn tri dosbarth, un i addysgu Safon UG Ffrangeg, un arall i addysgu Safon UG Mathemateg a'r trydydd i addysgu TGAU Daeareg, yna bydd y disgybl yn dilyn tri gweithgaredd dysgu – UG Ffrangeg, UG Mathemateg a TGAU Daeareg.

Dim ond ar gyfer dysgu y bwriedir iddo arwain at gymhwyster a gaiff ei ddilysu'n allanol y dylid cofnodi gweithgareddau dysgu.

Mae rhestr lawn o'r codau dilys a'r gweithgareddau dysgu y maent yn cyfeirio atynt i'w gweld ar wefan Cymwysterau Cymru.

Data Enghreifftiol: **C0045718**

Côd Disytsyru

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	9
Enw'r maes	Côd Diystyru	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	190042	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Côd Diystyru
Rheswm a roddwyd	I nodi codau diystyru sy'n berthnasol i weithgareddau Dysgu penodol.
Cofnodion dilys	Gweler gwefan Cymwysterau Cymru .

Nodiadau	Mae côd diystyru yn cael ei rho i gymhwyster ar sail ei faes pwnc. Pwrpas y côd diystyru yw i gyfuno cymhwysterau â chynnwys tebyg a'u cymharu i gymhwysterau eraill gyda'r un côd.
----------	---

Data enghreifftiol: **WG1234567**

Categori Gweithgaredd Dysgu

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	1
Enw'r maes	Categori'r gweithgaredd dysgu	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	190042	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Categori Gweithgaredd Dysgu		
Rheswm a roddwyd	I fonitro sut caiff gweithgareddau dysgu eu darparu o fewn y rhaglen.		
Cofnodion dilys	M	Prif	
	O	Arall	

Nodiadau	Mae angen nodi categori'r gweithgaredd dysgu ar gyfer pob gweithgaredd dysgu sy'n rhan o raglen ddysgu. Mae Safon UG, Safon Uwch, BTEC neu Fagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru yn enghreifftiau o 'brif' weithgaredd dysgu. Mae 'Arall' yn cwmpasu unrhyw elfennau craidd ac elfennau dysgu cymunedol â ffocws ar ddiwydiant. Gallai hyn gynnwys ailsefyll arholiad TGAU neu ofyniad sy'n benodol i ddiwydiant, ee Tystysgrif Iechyd a Diogelwch. Lle bydd y dysgwr yn dilyn Diploma Estynedig, dylid cofnodi'r dysgu yn erbyn y rhaglen alwedigaethol fwyaf priodol. Rhaid sicrhau bod pob agwedd ar y rhaglenni galwedigaethol wedi'u cofnodi. Er enghraifft, yn achos dysgwr sy'n dilyn cwrs UG a Diploma Estynedig Peirianeg Lefel 3, pan yr elfen amlycaf yw'r cymhwyster galwedigaethol, dylid cofnodi'r cymwysterau addysg gyffredinol ychwanegol hefyd fel 'prif'. Mae disgrifiad llawn o bob elfen i'w weld yn y canllawiau cynllunio a chyllido ôl-16 yn https://www.medr.cymru/cy/cyllid-i-ddarparwyr/ Data enghreifftiol: M		
----------	--	--	--

Dyddiad Dechrau'r Gweithgaredd Dysgu

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	10
Enw'r maes	Dyddiad dechrau'r gweithgaredd dysgu	Math o faes	Dyddiad
Rhif CBDS	P202	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr
Disgrifiad	Dyddiad dechrau'r gweithgaredd dysgu		
Rheswm a roddwyd	I nodi dyddiad dechrau'r gweithgaredd dysgu a'i ddefnyddio gyda'r dyddiad gorffen i nodi hyd y dysgu. Ar gyfer gweithgareddau dysgu sy'n para mwy na blwyddyn, dyddiad dechrau'r gweithgaredd yw ei ddyddiad dechrau gwirioneddol bob amser. Er enghraifft, mae'r dyddiad dechrau 2024-09-01 yn ddyddiad dechrau dilys ar gyfer gweithgaredd dysgu Diploma Estynedig BTEC dwy flynedd sy'n parhau ym mlwyddyn academaidd 2025-26. Os yw gweithgaredd dysgu yn para dwy flynedd academaidd, bydd angen cofnod yn natganiad ôl-16 y flwyddyn ddilynol er mwyn darparu gweddill yr wybodaeth.		
Cofnodion dilys	Dyddiad dilys ar ffurf ccbb-mm-dd		
Nodiadau	Dylid nodi'r dyddiad pan ddechreuodd y disgybl fynychu dosbarthiadau sy'n anelu at ddarparu'r gweithgaredd dysgu a nodwyd. Lle bo'n bosibl, disgwylir y bydd ysgolion yn darparu'r dyddiadau dechrau gwirioneddol ac nid dyddiadau rhagosodedig. Data enghreifftiol: 2025-09-01		

Dyddiad Gorffen Disgwyliedig y Gweithgaredd Dysgu

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	10
Enw'r maes	Dyddiad gorffen disgwyliedig y gweithgaredd dysgu	Math o faes	Dyddiad
Rhif CBDS	P203	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr
Disgrifiad	Dyddiad gorffen disgwyliedig y gweithgaredd dysgu		
Rheswm a roddwyd	I nodi dyddiad gorffen disgwyliedig y gweithgaredd dysgu er mwyn gallu monitro pwy sy'n gadael y dysgu'n gynnar neu bwy sy'n trosglwyddo i ddarpariaeth arall. Caiff y dyddiad dechrau, ynghyd â'r dyddiad gorffen disgwyliedig, eu defnyddio er mwyn nodi hyd y gweithgaredd dysgu. Byddai angen cofnodi diwedd cwrs dwy flynedd yn natganiad casgliad ôl-16 y flwyddyn ganlynol fel bod modd cyfrifo perfformiad yn gywir.		
Cofnodion dilys	Yn y fformat ccbb-mm-dd		
Nodiadau	Dylid nodi'r dyddiad pan ddisgwyli'r i'r disgybl gwblhau'r dosbarthiadau sy'n anelu at ddarparu'r gweithgaredd dysgu a nodwyd. Dylid rhoi'r dyddiad pan ddisgwyli'r i'r addysgu gael ei gwblhau ac nid y dyddiad pan ddisgwyli'r i'r disgybl sefyll yr arholiad. Disgwyli'r y bydd y mwyafrif o ddisgyblion yn cymryd rhan mewn gweithgareddau dysgu blwyddyn neu ddwy flynedd. Yn yr achosion hyn, os na wyddoch y dyddiad gorffen disgwyliedig union gywir yna gallwch nodi'r dyddiad rhagosodedig XXXX-07-18 (lle mae XXXX yn cynrychioli blwyddyn y cyfnod casglu) ar gyfer gweithgareddau dysgu blwyddyn yn dechrau yn ystod y cyfnod casglu neu weithgareddau dysgu dwy flynedd a ddechreuodd yn ystod y flwyddyn academaidd flaenorol. Dylid defnyddio'r dyddiad rhagosodedig XXXX+1-07-31 (lle mae XXXX yn cynrychioli blwyddyn y cyfnod casglu) ar gyfer gweithgareddau dysgu dwy flynedd a ddechreuodd yn ystod y cyfnod casglu. Dylai unrhyw weithgaredd dysgu (cymhwyster) sy'n rhychwantu dwy flynedd gael ei gofnodi fel 'parhau' ar ddiwedd y flwyddyn gyntaf.		

Data enghreifftiol: **2026-08-31**

Dyddiad Gorffen Gwirioneddol y Gweithgaredd Dysgu

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	10
Enw'r maes	Dyddiad gorffen gweithgaredd dysgu	Math o faes	Dyddiad
Rhif CBDS	P210	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr
Disgrifiad	Dyddiad gorffen gwirioneddol y gweithgaredd dysgu		
Rheswm a roddwyd	I nodi dyddiad gorffen y gweithgaredd dysgu a'i ddefnyddio gyda'r dyddiad dechrau i nodi hyd y dysgu.		
Cofnodion dilys	Dyddiad dilys ar y ffurf ccbb-mm-dd Os mai 1 yw'r Statws Cwblhau yna dylid nodi dyddiad gorffen gwirioneddol o 9999-12-31 Disgwylir hyn pan fydd y disgybl yn cwblhau blwyddyn gyntaf cwrs dwy flynedd yn ystod y flwyddyn academiaidd h.y. Bagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru, Diploma BTEC Estynedig neu UG mewn Mathemateg Bellach. Os yw gweithgaredd wedi gorffen (h.y Statws Cwblhau o 2 (wedi cwblhau'r gweithgaredd dysgu), 3 (wedi gadael y gweithgaredd dysgu) neu 4 (wedi trosglwyddo i weithgaredd dysgu newydd)) dylid nodi'r dyddiad gorffen gwirioneddol ar y gweithgaredd dysgu.		
Nodiadau	Yn natganiad casgliad ôl-16 disgwylir y bydd yr holl weithgareddau dysgu dwy flynedd sy'n parhau i ail flwyddyn yn cael eu cofnodi gyda dyddiad rhagosodedig o '9999-12-31: y gweithgaredd dysgu'n parhau', ond disgwylir i weithgareddau dysgu sy'n para blwyddyn yn unig gael eu cofnodi gyda'r dyddiad gorffen gwirioneddol. Data enghreifftiol: 2026-07-29		

Dangosydd LLDD

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	1
Enw'r maes	Dysgwr LLDD	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P204	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr – ar gyfer gweithgareddau dysgu yn unig

Disgrifiad	Dangosydd LLDD
Rheswm a roddwyd	I fonitro dysgwyr ag anawsterau a/neu anableddau dysgu ac i fonitro a ydynt yn dysgu mewn amgylchedd arwahanol neu mewn amgylchedd prif ffrwd. <u>Efallai y defnyddir y maes hwn wrth gyfrifo dyraniadau cyllido.</u>
Cofnodion dilys	Dysgwyr ag Anawsterau a/neu Anableddau Dysgu (LLDD) sy'n gwneud gweithgareddau dysgu arwahanol neu weithgareddau dysgu prif ffrwd. Dyma'r gwerthoedd dilys: 0 dim LLDD 1 LLDD wedi'i gofrestru ar weithgaredd dysgu arwahanol 2 LLDD wedi'i gofrestru ar weithgaredd dysgu prif ffrwd

Nodiadau	Dylid ond defnyddio cod 1 pan fo'r gweithgaredd dysgu'n ymwneud â disgybl ag anhawster a/neu anabledd dysgu sy'n dysgu mewn amgylchedd lle mae gan y disgyblion sydd ar yr un gweithgaredd dysgu anawsterau a/neu anableddau dysgu hefyd. Dylid ond defnyddio cod 2 pan fo'r gweithgaredd dysgu'n ymwneud â disgybl ag anhawster a/neu anabledd dysgu sy'n dysgu mewn amgylchedd lle nad oes gan y mwyafrif o'r disgyblion sydd ar yr un gweithgaredd dysgu anawsterau a/neu anableddau dysgu. Data enghreifftiol: 0
----------	--

Gweithgareddau Dysgu a Ddarperir drwy Gyfrwng y Gymraeg

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	1
Enw'r maes	Gweithgaredd dysgu cyfrwng Cymraeg	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P205	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr – ar gyfer gweithgareddau dysgu yn unig
Disgrifiad	Gweithgareddau dysgu a ddarperir drwy gyfrwng y Gymraeg		
Rheswm a roddwyd	I fonitro ym mha iaith y cyflwynir y gweithgareddau dysgu ac, os cânt eu cyflwyno'n ddwyieithog, y model addysgu a ddefnyddir. Defnyddir y maes hwn wrth gyfrifo dyraniadau cyllid. Efallai y bydd y codiad Cyfrwng Cymraeg/Dwyieithog (yn dibynnu ar y gweithgaredd) yn gymwys i weithgareddau dysgu a gyflwynir drwy gyfrwng y Gymraeg neu'n ddwyieithog.		
Cofnodion dilys	A yw gweithgaredd dysgu wedi'i gyflwyno drwy gyfrwng y Gymraeg, yn Saesneg neu'n Ddwyieithog. Dyma'r gwerthoedd dilys: E gweithgaredd dysgu wedi'i gyflwyno yn Saesneg yn unig C gweithgaredd dysgu wedi'i gyflwyno yn Gymraeg yn unig P gweithgaredd dysgu wedi'i gyflwyno yn ddwyieithog – model dwyieithog ffurfiol R gweithgaredd dysgu wedi'i gyflwyno drwy wahanol grwpiau iaith yn yr un dosbarth		
Nodiadau	Mae angen gwybodaeth am weithgareddau dysgu a gaiff eu darparu drwy gyfrwng y Gymraeg ond nid oes angen gwybodaeth o'r fath am raglenni. E dim ond os yw pob agwedd ar y dysgu drwy gyfrwng y Saesneg y dylid defnyddio hwn. C ni ddylid defnyddio hwn heblaw bod y dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg yn unig yn cynnwys y gwaith ysgrifenedig, llafar		

a grŵp, a'r asesu/arholi. Efallai y bydd defnydd ar brydiau, a defnydd wedi'i reoli'n dynn, o derminoleg ac ymadroddion allweddol Saesneg i atgyfnerthu'r dysgu.

P dylid defnyddio hwn os defnyddir y Gymraeg a'r Saesneg bob yn ail mewn dosbarth ar gyfer gwahanol fodiwlau neu rannau o fodiwl, a hynny wedi'i gynllunio ymlaen llaw, â'r iaith berthnasol yn cael ei defnyddio ar gyfer y rhan ar ei hyd, p'un a yw'r gwaith yn waith ysgrifenedig, gwaith llafar, gwaith grŵp neu'n asesiad. Caiff myfyrwyr eu haddysgu fel dosbarth heb fod wedi'u rhannu'n wahanol grwpiau iaith.

R dylid defnyddio hwn os addysgir grwpiau iaith Cymraeg a Saesneg ar wahân yn yr un dosbarth ar yr un pryd. Gall y grŵp Cymraeg ddefnyddio'r Gymraeg ymysg ei aelodau ac â'r athro/tiwtor (os yw'n ddwyieithog) ar gyfer trafodaeth y dosbarth cyfan.

Gellir cynnal yr asesiad yn y Gymraeg neu'r Saesneg.

Data enghreifftiol: **P**

I

Y Darparwr Dysgu

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	8
Enw'r maes	Darparwr gweithgaredd dysgu	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P206	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr – ar gyfer gweithgareddau dysgu yn unig

Disgrifiad	Y darparwr dysgu
Rheswm a roddwyd	I nodi ble y mae'r dysgu'n cael ei ddarparu ac felly graddau'r trefniadau etholfraint/is-gontractio/partneriaeth rhwng ysgolion a darparwyr dysgu eraill.
Cofnodion dilys	Ceir rhestr lawn o godau dilys yn Atodiad C .

Nodiadau	Yn y mwyafrif o achosion rhagwelir y bydd y gweithgareddd dysgu yn cael ei addysgu gan yr ysgol lle mae'r disgybl wedi'i gofrestru (sef yr ysgol sy'n anfon datganiad y casgliad ôl-16). Yn yr achos hwn dylai eich meddalwedd gwblhau'r maes gyda'r gwerth rhagosodedig S0000000. Mae'r cod hwn yn nodi mai'r ysgol gartref sy'n darparu'r dysgu. Nid oes angen nodi cod yr ysgol yn y maes hwn. Dylai'r 'Brif' ysgol hefyd ddarparu data am y gweithgareddau a ddarperir gan yr ysgol arall gan ddangos cod yr ysgol honno. Lle mae gweithgaredd dysgu wedi'i gyflwyno drwy drefniadau partneriaeth / etholfraint neu is-gontractio gydag ysgol neu goleg arall, dylid nodi cod sy'n berthnasol i'r ysgol neu'r coleg hwnnw yn y maes hwn. Lle yr addysgir disgybl gan sefydliad arall bydd yr ysgol sy'n cofrestru'r disgybl yn dangos Statws Cofrestrriad y disgybl fel 'Prif' a bydd yn darparu data ar y Gweithgareddau Dysgu y mae'n eu darparu a'r rheini gan yr ysgol arall.
----------	--

Mae rhestr lawn o godau dilys ac enwau'r ysgolion/darparwyr y maent yn cyfeirio atynt ar gael yn [Atodiad C](#).

Os bydd disgybl yn gwneud gweithgaredd dysgu mewn sefydliad nad oes cod wedi'i roi ar ei gyfer, yna dylai'r ysgol e-bostio post16.plasc@llyw.cymru gyda manylion darparwr y dysgu a byddwn yn rhoi cyngor ar y cod sy'n briodol i'r darparwr.

Data enghreifftiol: **S0000000**

I

Statws Cwblhau

Y set ddata	Gweithgaredd dysgu	Hyd y maes	1
Enw'r maes	Statws cwblhau	Math o faes	Alffaniwmerig
Rhif CBDS	P211	Gorfodol ar gyfer	Pob dysgwr

Disgrifiad	Statws cwblhau								
Rheswm a roddwyd	I nodi'r gweithgareddau dysgu hynny y mae disgyblion wedi cwblhau'r dysgu gofynnol yn llwyddiannus ar eu cyfer a'r gweithgareddau dysgu hynny y mae'r disgyblion wedi trosglwyddo oddi arnynt neu wedi rhoi'r gorau iddynt.								
Cofnodion dilys	Y statws cwblhau ar ddiwedd y gweithgaredd dysgu: <table> <tr> <td>1</td><td>y gweithgaredd dysgu'n parhau (rhagosodedig)</td></tr> <tr> <td>2</td><td>wedi cwblhau'r gweithgaredd dysgu</td></tr> <tr> <td>3</td><td>wedi gadael y gweithgaredd dysgu</td></tr> <tr> <td>4</td><td>wedi trosglwyddo i weithgaredd dysgu newydd</td></tr> </table>	1	y gweithgaredd dysgu'n parhau (rhagosodedig)	2	wedi cwblhau'r gweithgaredd dysgu	3	wedi gadael y gweithgaredd dysgu	4	wedi trosglwyddo i weithgaredd dysgu newydd
1	y gweithgaredd dysgu'n parhau (rhagosodedig)								
2	wedi cwblhau'r gweithgaredd dysgu								
3	wedi gadael y gweithgaredd dysgu								
4	wedi trosglwyddo i weithgaredd dysgu newydd								

Nodiadau	Diffiniadau: 1 Y gweithgaredd dysgu'n parhau. Mae hyn yn golygu bod y gweithgaredd yn parhau yn y cyfnod casglu nesaf. Ni ddylid defnyddio'r cod hwn ar gyfer cyfnewid (<i>cashing in</i>) mwyach. Dylai unrhyw weithgaredd dysgu sy'n rhychwantu dwy flynedd (e.e. Bagloriaeth Sgiliau Uwch Cymru, Diploma Estynedig BTEC neu UG Mathemateg Bellach) gael ei gofnodi fel un 'parhaus' ar ddiwedd y flwyddyn gyntaf. Ni ddylid ei ddefnyddio ar gyfer ailgofrestru ar gyfer arholiad. 2 Wedi cwblhau'r gweithgaredd dysgu. Mae pob elfen o'r gweithgaredd wedi'u cwblhau. 3 Wedi gadael y gweithgaredd dysgu. Mae'r gweithgaredd wedi'i adael ac nid yw gweithgaredd newydd wedi cymryd ei le. Gallai arwain at newid cyfeirnod o ran rhaglen. Gweler y siart penderfynu isod. 4 Wedi trosglwyddo i weithgaredd dysgu newydd. Mae'r gweithgaredd wedi'i adael ac mae gweithgaredd dysgu arall wedi cymryd ei le sydd o fath tebyg neu wahanol. Gallai
----------	--

arwain at newid cyfeirnod o ran rhaglen. Gweler y [siart penderfynu](#) isod.

Yn natganiad y casgliad ôl–16, disgwylir y bydd gweithgareddau dysgu dwy flynedd fel Tystysgrif Her Sgiliau Lefel Uwch a Bagloriaeth Cymru yn parhau, ac felly bydd y maes hwn yn cael ei lenwi gyda'r gwerth rhagosodedig '1: y gweithgaredd dysgu'n parhau'.

Data enghreifftiol: **1**

Atodiad B: Siartiau llif cod rhaglen

Cyfeiriwch at y ffeiliau PDF canlynol, a gyhoeddir ochr yn ochr â'r ddogfen hon, am gymorth i bennu'r cod rhaglen cywir mewn gwahanol sefyllfaoedd:

- B1 – siart llif cod rhaglen addysg gyffredinol
- B2 – siart llif cod rhaglen alwedigaethol
- B3.1 – siart llif cod rhaglen gyfunol – lefelau UG ac A2
- B3.2 – siart llif cod rhaglen gyfunol – UG a BTEC
- B3.3 – siart llif cod rhaglen gyfunol – A2 a BTEC
- B3.4 – siart llif cod rhaglen gyfunol – UG, A2 a BTEC
- B3.5 – siart llif cod rhaglen gyfunol – TGAU a BTEC

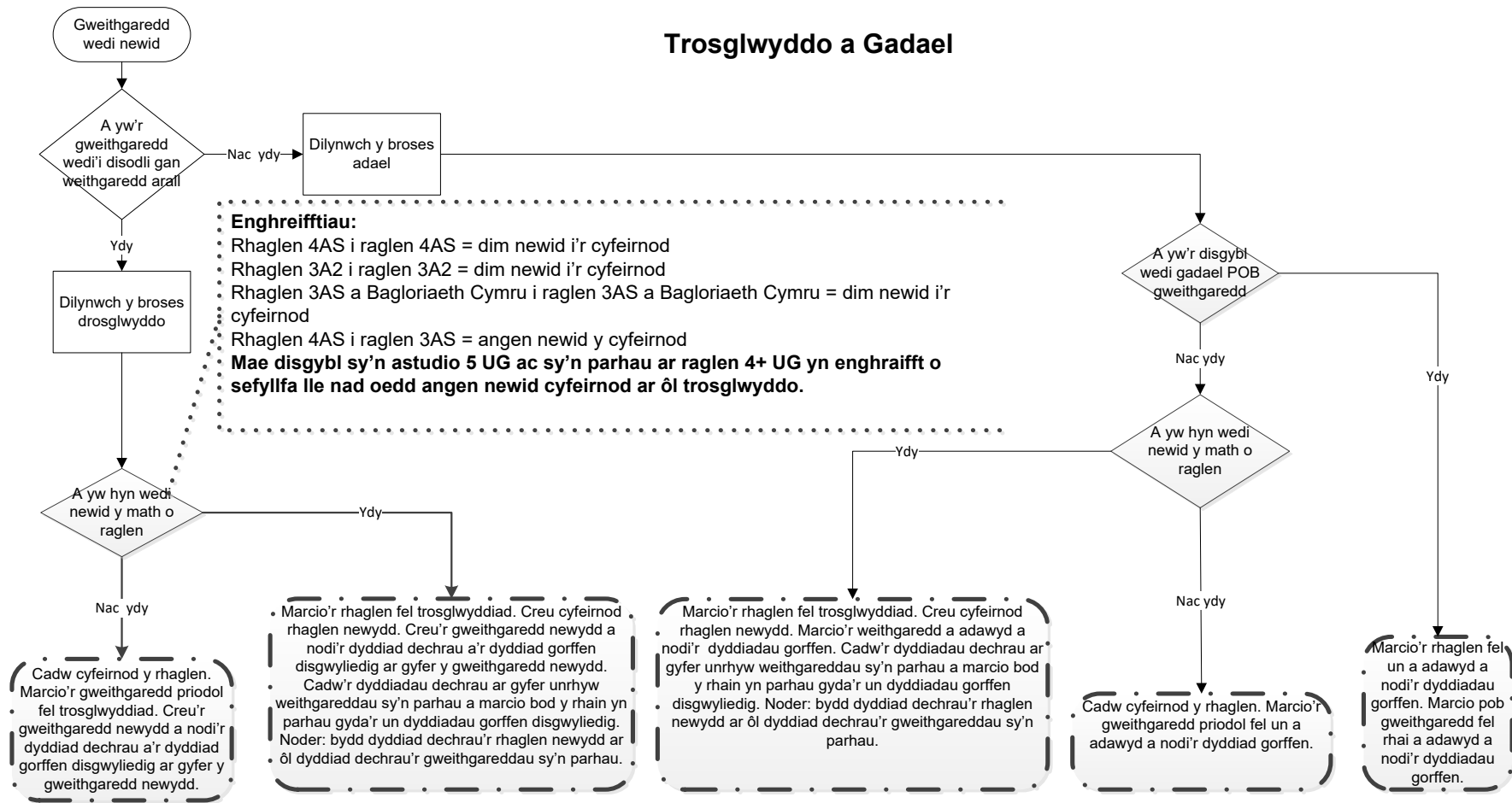
Atodiad C: Siart penderfynu ar gyfer statws cwblhau trosglwyddo/gadael

Mae'r goeden benderfyniadau hon wedi'i llunio i gynorthwyo i nodi 'trosglwyddiadau' a 'thynnu' [Statws Cwblhau](#) ar lefel gweithgaredd a rhaglen.

Sylwch fod y goeden benderfyniadau isod yn berthnasol i raglenni lle parhaodd disgybl â'i ddysgu ar neu ar ôl y 56fed diwrnod yn unig.

Am ganllawiau llawn ar dynnu'n ôl a throsglwyddiadau, gweler [Fframwaith Ariannu Ôl-16](#) 2026/27.

Trosglwyddo a Gadael

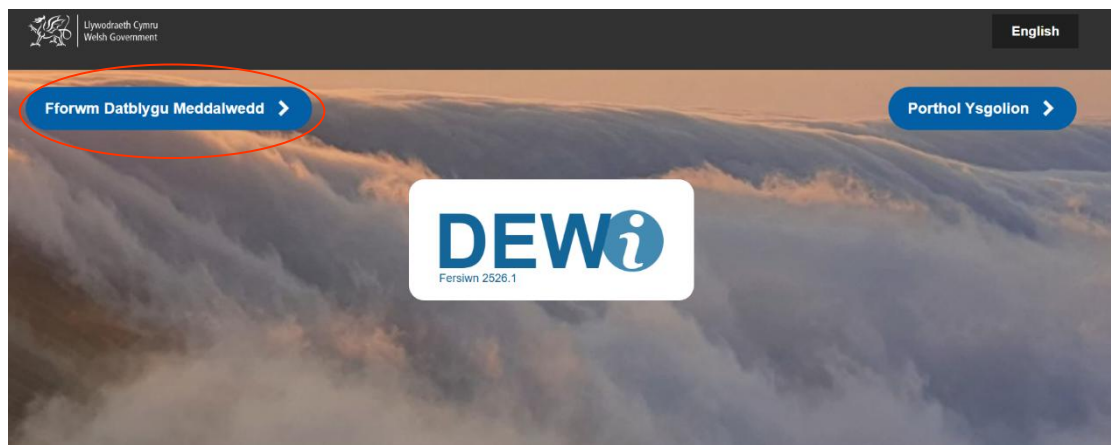

Atodiad D: Rhestr o raglenni, darparwyr a QWAD

Dylai'r rhestr hon fod ar gael o'ch system. Mae cyflenwyr meddalwedd yn cael yr wybodaeth hon drwy [DEWi](#).

Ewch i [DEWi](#) a chlicio ar 'Fforwm Datblygu Meddalwedd'. Ewch i Software Development Forum > CBDS > Modular CBDS > CBDS 2627 Look-up.

Bydd y fersiynau diweddaraf o'r ffeiliau yma, a'r fersiwn ddiweddaraf yw'r ffeil sydd â'r rhif dilyniannol uchaf. Cynrychiolir y rhif hwn ag 'x' yn yr enghraifft isod:

Enw defnyddiwr

Cyfrinair

Mewngofnodi

[Wedi anghofio cyfrinair](#)

Dylai ysgolion gysylltu â swyddogion data ysgolion eu hawdurdod lleol yn y lle cyntaf os oes angen cymorth.

Ymholiadau: DEWi@llyw.cymru Ymholiadau brys: 0300 062 5014

Cliciwch ar 'CBDS'

 Dydych chi ddim wedi logio i mewn

Fforwm Datblygu Meddalwedd

 [Safle Prawf y Darparwr](#)

Mae'r ffeiliau canlynol wedi cael eu lanlwytho gan Lywodraeth Cymru. Dewiswch y ffeiliau yr hoffech eu lawrlwytho a chliciwch Lawrlwytho. Os ydych yn dewis mwy nag un ffeil, bydd DEWi yn creu un ffeil ZIP sy'n cynnwys yr holl ffeiliau a ddewiswyd. Yna, bydd gofyn i chi ddewis lleoliad i gadw'r ffeil. Gallwch ddiweddarau'r rhestr trwy glicio'r botwm Diweddarau.

Ffeiliau Newydd

Ni lanlwythwyd unrhyw ffeiliau yn ystod y 30 diwrnod diwethaf.

Archif Ffeiliau

 [Diweddarau ffeiliau](#)

 [Lawrlwytho](#)

Rydych yn:

Fforwm Datblygu Meddalwedd

☐	Math	Enw'r ffeil	Maint	Lanlwytho
☐		Casglu Data Presenoldeb		
☐		CBDS		

Cliciwch ar 'Modular CBDS'

Archif Ffeiliau

 [Diweddarau ffeiliau](#)

 [Lawrlwytho](#)

Rydych yn:

Fforwm Datblygu Meddalwedd > CBDS

☐	Math	Enw'r ffeil	Maint	Lanlwytho
☐		Modular CBDS		
☐		Validation CBDS		

Dewiswch Modular CBDS BBBB a dewiswch y ffeil berthnasol i'w lawrlwytho..

Archif Ffeiliau

[Diweddaru ffeiliau](#)

[Lawrlwytho](#)

Rydych yn:

[Fforwm Datblygu Meddalwedd](#) > [CBDS](#) > [Modular CBDS](#) > [Modular CBDS 2526](#)

☐	Math	Enw'r ffeil	Maint	Lanlwytho
☐		Modular_CBDS_2526.0.1.xlsx	11515 KB	28/02/2025 12:30
☐		Modular_CBDS_2526.0.2.xlsx	13573 KB	23/06/2025 16:31
☐		Modular_CBDS_2526.0.3.xlsx	13601 KB	10/07/2025 14:47

Gweler y tab QWADList am fanylion.

[Version Control](#)

[Key](#)

[Change log](#)

[Data Modules 2526.0.3](#)

[Codesets](#)

[Mapping Tools](#)

[P16](#)

[QWADList](#)

[All Maintained Schools](#)

Atodiad E: Disgyblion sydd wedi'u cofrestru mewn mwy nag un sefydliad addysgol

Disgyblion sydd wedi'u cofrestru'n ddeuol

Cefndir

Mae cofrestru deuol wedi ysgogi sawl ymholiad mewn perthynas â:

- chofnodi data am ddisgyblion a statws cofrestru o fewn systemau rheoli gwybodaeth ysgolion;
- cofnodi data am ddisgyblion ar ddatganiadau CYBLD;
- darparu canlyniadau asesiadau athrawon ar ddiwedd cyfnod allweddol yn y broses [Casglu Data Cenedlaethol \(CDC\)](#);
- cynnwys data am ddisgyblion a chyflawniadau mewn arholiadau allanol yn ystadegau ysgolion ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 4 - y Crynodeb o Berfformiad Ysgolion Uwchradd (CBYU);
- darparu data presenoldeb disgyblion; a
- cyllid.

Diben y nodyn hwn yw egluro ar ba sail y dylai ysgolion a gynhelir gan awdurdod lleol gofnodi gwybodaeth am statws cofrestru yn eu system rheoli gwybodaeth. Bydd hefyd yn egluro sut y bydd cofnodi'r data hyn yn dylanwadu ar ddarparu asesiadau a data eraill a chyfrifo ystadegau fel yr amlinellir uchod.

Gofynion statudol

Mae [Adran 434 o Ddeddf Addysg 1996](#) ("y Ddeddf") yn darparu'r fframwaith statudol ar gyfer chofrestru disgyblion. Mae gofynion manwl ar gyfer ysgolion yng Nghymru wedi'u nodi yn Rheoliadau Addysg (Cofrestru Disgyblion) (Cymru) 2010 (fel y'u diwygiwyd). Mae'r adran hon yn ei gwneud hi'n ofynnol i gofrestr gael ei chadw yn cynnwys gwybodaeth benodol am bob disgybl yn yr ysgol. Mae hefyd yn rhoi'r pŵer i Gynulliad Cenedlaethol Cymru lunio Rheoliadau yn pennu ar ba sail y gall cofrestri gael eu harolygu, yr wybodaeth i'w chofnodi yn y cofrestri a chynnwys y cofrestri a ddarperir fel rhan o ffurflenni a anfonir yn rheolaidd i'r Cynulliad, awdurdodau ariannu neu awdurdodau lleol.

Er mwyn pennu pwy y byddai angen eu cofrestru fel disgyblion mewn ysgol mae angen i ni edrych ar y diffiniadau canlynol yn y Ddeddf:

- mae 'Disgybl' yn golygu unigolyn y darperir addysg iddo mewn ysgol, oni bai fod yr unigolyn hwnnw yn 19 oed neu'n hŷn a'i fod yn derbyn addysg bellach, neu os yw'n derbyn addysg ran-amser sy'n addas ar gyfer unrhyw berson dros yr oedran ysgol gorfodol;
- mae 'disgybl cofrestredig', mewn perthynas ag ysgol, yn golygu unigolyn sydd wedi'i gofrestru fel disgybl yn yr ysgol yn y gofrestr a gedwir o dan adran 434 o'r Ddeddf;

- mae 'cofrestredig', mewn perthynas â rhieni disgyblion mewn ysgol neu mewn perthynas ag enwau neu gyfeiriadau rhieni neu ddisgyblion o'r fath, yn golygu bod enw'r disgybl yn ymddangos yn y gofrestr honno; ac
- yn ôl y Ddeddf mae 'ysgol' yn golygu sefydliad yn darparu addysg gynradd a/neu uwchradd, p'un a yw hefyd yn darparu addysg bellach ai peidio.

Mae [rheoliad 9](#) o'r [Rheoliadau Addysg \(Cofrestru Disgyblion\) \(Cymru\) 2010](#) yn pennu y gall disgybl gael ei gofrestru'n ddeuol mewn ysgol (nad yw'n uned cyfeirio disgyblion) ac mewn uned cyfeirio disgyblion; neu mewn ysgol brif ffrwd ac ysgol arbennig.

Systemau rheoli gwybodaeth ysgolion

Mae systemau rheoli gwybodaeth ysgolion yn cynnwys pedwar categori ar gyfer cofnodi statws cofrestru disgybl:

C Cyfredol (cofrestriad sengl)

- Statws cofrestru y rhan fwyaf o ddisgyblion yn y rhan fwyaf o ysgolion fydd 'Cyfredol';
- Caiff manylion ynghylch y disgyblion hyn eu cynnwys mewn datganiadau CYBLD;
- Caiff disgyblion sydd wedi'u cofrestru â statws cofrestru Cyfredol yng Ngrŵp Blwyddyn 11 eu cynnwys yn yr enwadur ar gyfer cyfrifo ystadegau ar y CPYU;
- Caiff disgyblion sydd ar gofrestr ar yr ail ddydd Mawrth ym mis Mai â statws cofrestru Cyfredol sydd ym mlwyddyn 2, 6 a 9 o'r Cwricwlwm Cenedlaethol eu cynnwys yn y ffurflen Casglu Data Cenedlaethol.

M Prif Sefydliad Cyfredol (cofrestriad deuol – prif sefydliad)

S Is-sefydliad Cyfredol (cofrestriad deuol – is-sefydliad)

Lle bod disgyblion wedi'u cofrestru'n ddeuol rhwng ysgol brif ffrwd ac uned cyfeirio disgyblion neu ysgol arbennig dylai'r ddau sefydliad gadw cofnod disgybl ar eu cyfer. Dylai un sefydliad gofnodi 'Prif Sefydliad' fel statws cofrestru'r disgybl a dylai'r llall gofnodi statws 'Is-sefydliad' ar ei gyfer.

Wrth benderfynu pa sefydliad yw'r 'Prif Sefydliad' neu'r 'Is-sefydliad' dylech ystyried ym mha leoliad y mae'r disgybl yn debygol o dreulio y rhan fwyaf o'i amser yn ystod y flwyddyn academiaidd. Er enghraifft:

- os yw disgybl yn treulio diwrnod yr wythnos mewn ysgol arbennig neu mewn Uned Cyfeirio Disgyblion, honno fydd ei Is-sefydliad;
- os bydd disgybl yn mynd i Uned Cyfeirio Disgyblion yn llawn-amser am gyfnod penodol, efallai ychydig o wythnosau, gan wedyn ddychwelyd i'r ysgol brif ffrwd, yr Uned Cyfeirio Disgyblion fyddai'r Is-sefydliad;
- os yw disgybl yn bwriadu treulio dros hanner y flwyddyn academiaidd yn yr ysgol arbennig neu'r Uned Cyfeirio Disgyblion dylai'r cofnodion

ddangos yr ysgol arbennig neu'r Uned Cyfeirio Disgyblion fel y Prif sefydliad.

Os mai'r ysgol a gynhelir yw Prif Sefydliad disgybl sydd wedi'i gofrestru'n ddeuol:

- Caiff manylion y disgyblion hyn eu cynnwys mewn datganiadau CYBLD gan y Prif Sefydliad a'r Is-sefydliad;
- Caiff data CYBLD gan y ddau sefydliad eu cysylltu pan fydd Llywodraeth Cymru yn eu derbyn;
- Bydd y data'n dylanwadu ar fformiwla ariannu'r Grant Cynnal Refeniw neu'r system gynllunio ac ariannu mewn perthynas â'r Prif Sefydliad, gan ddibynnu ar oedran y disgyblion;
- Caiff disgyblion ar gofrestr y Prif Sefydliad ac sydd ym mlwyddyn 11 eu cynnwys yn yr enwadur a chaiff eu canlyniadau eu cynnwys wrth gyfrifo'r ystadegau ar y CPYU;
- Caiff disgyblion sydd ar gofrestr y Prif Sefydliad ar ail ddydd Mawrth mis Mai ac sydd ym mlwyddyn 2, 6 neu 9 eu cynnwys ar y ffurflen CDC.

G Disgybl Gwadd

Nid oes diffiniad ffurfiol o ddisgybl gwadd ac ni ddylid defnyddio'r cod hwn fel rheol.

Ni chaiff data ar gyfer unigolion â statws cofrestru fel disgybl Gwadd eu cynnwys yn y datganiad CYBLD. O'r herwydd ni chaiff yr wybodaeth ei chynnwys wrth gyfrifo'r fformiwlâu ar gyfer y Grant Cynnal Refeniw na'r system gynllunio ac ariannu ac ni fyddai unrhyw wybodaeth am ganlyniadau unigolyn o'r fath yn cael ei chynnwys wrth gyfrifo ystadegau perfformiad.

Gallai'r cod gael ei ddefnyddio o dan amgylchiadau eithriadol lle mae ysgol yn dymuno cadw cofnod o unigolyn dros 19 oed sy'n ymgymryd â gweithgaredd arbennig ar dir yr ysgol.

Cofnodi ac adrodd am ddata ar ddisgyblion sydd wedi'u cofrestru'n ddeuol

Trosolwg

Lle bo disgyblion wedi'u cofrestru mewn mwy nag un sefydliad addysg, e.e. cofrestriad deuol mewn ysgol brif ffrwd ac ysgol arbennig neu Uned Cyfeirio Disgyblion, dylai'r ddau sefydliad fel ei gilydd rannu cyfrifoldeb am y disgybl a dylai'r ddau gadw cofnod disgybl ar gyfer y disgybl hwnnw. Dylai un sefydliad gofnodi statws cofrestru'r disgybl fel "Prif Sefydliad" (M) a'r llall fel "Is-sefydliad" (S).

Cyfrifoldeb y 'Brif' ysgol yw cyflwyno datganiad presenoldeb cyflawn ar gyfer disgyblion o'r fath. Dylai hwn gynnwys data presenoldeb ar gyfer y disgyblion ar gyfer yr adegau hynny pan gawsant eu haddysgu yn yr is-sefydliad. **Ni ddylid tybio'n awtomatig bod y disgybl yn bresennol yn yr is-sefydliad hyd oni cheir cadarnhad ei fod yno.** Efallai y bydd ysgolion am greu

systemau ar gyfer trosglwyddo gwybodaeth ynghylch presenoldeb oddi wrth yr is-sefydliad yn ôl i'r 'Brif' ysgol naill ai fesul diwrnod neu fesul wythnos er mwyn i'r ysgol yn ei thro roi'r wybodaeth yn ei system rheoli gwybodaeth.

Yn achos disgyblion lle mae eu statws cofrestru yn golygu mai ysgol arbennig neu Uned Cyfeirio Disgyblion yw'r 'Prif Sefydliad' ac mai ysgol brif ffrwd yw'r 'Is-sefydliad', cyfrifoldeb yr ysgol brif ffrwd o hyd yw cyflwyno datganiad presenoldeb terfynol ar gyfer y disgybl hwnnw am y flwyddyn academaidd gyfan, hyd yn oed os mai ysgol arbennig neu Uned Cyfeirio Disgyblion yw prif ysgol y disgybl hwnnw.

Sefyllfaoedd enghreifftiol

Disgybl 'nodweddiadol' sydd wedi'i gofrestru'n ddeuol

I ddisgyblion sy'n cael rhywfaint o'u darpariaeth addysgol mewn Uned Cyfeirio Disgyblion/Ysgol Arbennig, naill ai'n rheolaidd h.y. un neu ddau ddiwrnod yr wythnos drwy gydol y flwyddyn academaidd neu'n cael eu darpariaeth gyfan yno am gyfnod penodedig (er enghraifft, am y tymor ysgol cyn iddynt gael eu hintegreiddio yn ôl i'r ysgol brif ffrwd) dylid trin yr ysgol brif ffrwd fel y 'Prif sefydliad' (M) a'r Uned Cyfeirio Disgyblion neu'r Ysgol Arbennig fel yr 'Is-sefydliad' (S) at ddibenion statws cofrestru. Yr ysgol brif ffrwd sy'n gyfrifol am gyflwyno'r datganiadau statudol priodol. Dylai hefyd gymryd cyfrifoldeb dros sefydlu'r systemau cyfathrebu priodol gyda'r Uned Cyfeirio Disgyblion neu'r Ysgol Arbennig er mwyn sicrhau bod y disgybl yn bresennol pan ddylai fod yn bresennol. Am resymau diogelwch ac addysgol dylai'r ysgol brif ffrwd edrych ar unrhyw absenoldebau annisgwyl, neu rai na chynigiwyd rheswm drostynt, yn brydlon gan ddefnyddio gweithdrefnau fel 'Galw ar y Diwrnod Cyntaf'.

Os yw disgybl yn cael ei wahardd o'r Prif sefydliad ond yn mynychu'r Uned Cyfeirio Disgyblion o hyd, dylai'r Prif sefydliad nodi absenoldeb awdurdodedig drwy ddefnyddio'r cod E. Hyd yn oed os bydd y disgybl wedi mynychu Uned neu ddarpariaeth arall yn ystod y cyfnod gwahardd, ni fyddem am iddynt gael eu cofnodi fel 'presennol – yn mynychu darpariaeth addysgol arall.'

Disgybl sydd wedi'i gofrestru'n ddeuol mewn ysgol brif ffrwd ond sy'n mynychu Uned Cyfeirio Disgyblion/Ysgol Arbennig y rhan fwyaf o'r amser, os nad drwy'r amser

Pan fydd disgybl yn cael mwy na 50% o'i ddarpariaeth addysg mewn Uned Cyfeirio Disgyblion neu Ysgol Arbennig, at ddibenion statws cofrestru dylid trin yr Uned Cyfeirio Disgyblion fel y 'Prif' sefydliad (M) a'r ysgol brif ffrwd fel yr 'Is-sefydliad' (S). Yr ysgol brif ffrwd sy'n dal i fod yn gyfrifol am gyflwyno datganiadau statudol y disgybl, gan gynnwys gwybodaeth am bresenoldeb y disgybl. Yr ysgol brif ffrwd hefyd ddylai fod yn gyfrifol am sefydlu'r systemau cyfathrebu priodol gyda'r Uned Cyfeirio Disgyblion neu'r Ysgol Arbennig i sicrhau bod y disgybl yn bresennol pan ddylai fod yn bresennol. Am resymau diogelwch ac addysgol dylai'r Uned Cyfeirio Disgyblion neu'r Ysgol Arbennig edrych ar unrhyw absenoldebau annisgwyl, neu rai na chynigiwyd rheswm drostynt, yn brydlon gan ddefnyddio gweithdrefnau fel 'Galw ar y Diwrnod Cyntaf'. Dylai'r Uned Cyfeirio Disgyblion/Ysgol Arbennig roi'r wybodaeth

ddiweddaraf yn rheolaidd i'r ysgol brif ffrwd am gynnydd addysgol a phresenoldeb y disgybl.

Disgybl sydd wedi'i gofrestru'n ddeuol ar gofrestr dwy ysgol brif ffrwd

Mae adegau pan fydd disgybl o bosib ar gofrestr mwy nag un ysgol brif ffrwd. At ddibenion statws cofrestru dylid trin yr ysgol lle mae'r disgybl yn cael y rhan fwyaf o'i ddarpariaeth fel y 'Prif' sefydliad (M) a'r ysgol arall fel yr 'Is-sefydliad' (S). Y 'Brif' ysgol ddylai gymryd cyfrifoldeb dros sefydlu'r systemau cyfathrebu priodol gyda'r ysgol arall er mwyn sicrhau bod y disgybl yn bresennol pan ddylai fod yn bresennol. Am resymau diogelwch ac addysgol dylai'r 'Brif' ysgol edrych ar unrhyw absenoldebau annisgwyl, neu rai na chynigiwyd rheswm drostynt, yn brydlon gan ddefnyddio gweithdrefnau fel 'Galw ar y Diwrnod Cyntaf'. Dylai pob ysgol rannu â'i gilydd yr wybodaeth am bresenoldeb y disgybl er mwyn rhoi cofnod cyflawn o bresenoldeb y disgybl i bob ysgol.

Mewn achosion lle mae disgybl wedi'i gofrestru'n ddeuol mewn dwy ysgol brif ffrwd bydd ei ddata presenoldeb yn cael eu hadrodd gan y ddwy ysgol waeth beth fo'u statws cofrestru.

Disgybl nad yw ar gofrestr unrhyw ysgol ac sy'n cael ei addysg i gyd mewn Uned Cyfeirio Disgyblion

Mewn rhai amgylchiadau ni fydd plentyn neu berson ifanc ar gofrestr ysgol, er enghraifft oherwydd iddynt gael eu gwahardd yn barhaol. Yn yr achos hwn yr awdurdod lleol sy'n gyfrifol yn uniongyrchol am ddarpariaeth addysgol y plentyn. At ddibenion statws cofrestru dylid trin yr Uned Cyfeirio Disgyblion fel y sefydliad 'Cyfredol'. At ddibenion diogelu ac addysg dylai'r Uned edrych ar yr holl absenoldebau annisgwyl na ellir eu hesbonio a chysylltu â'r awdurdod lleol fel y bo'n briodol.

Ni fydd data presenoldeb yn cael eu casglu oddi wrth Unedau Cyfeirio Disgyblion.

Gweithgareddau oddi ar y safle

Ni chaiff gweithgareddau addysgol a gynhelir y tu allan i oriau arferol ysgol eu cofnodi yn y gofrestr bresenoldeb statudol. Gall gweithgareddau a gynhelir oddi ar y safle yn ystod y diwrnod ysgol gael eu cofnodi fel gweithgareddau addysgol cymeradwy ond dim ond os yw'r gweithgareddau hynny yn bodloni'r gofynion deddfwriaethol ac os yw'r ysgol wedi derbyn cadarnhad y cynhaliwyd y gweithgaredd dan sylw yn ystod y sesiwn dan sylw.

Plant Sipsiwn/Teithwyr

Mae trefniadau arbennig ar gael pan nad oes gan ddisgybl gartref sefydlog oherwydd bod ei riant yn ymwneud â masnach neu fusnes sy'n golygu bod gofyn iddo deithio o le i le. Mewn achosion felly, gall y disgybl gael ei gofrestru'n ddeuol. Mewn achosion o'r fath, yr ysgol y mae'r disgybl wedi'i mynychu pan nad oedd y riant yn teithio yn ystod y 18 mis diwethaf yw'r 'ysgol y mae'n ei mynychu gan amlaf' - golyga hyn mai'r 'ysgol y mae'n ei

mynychu gan amlaf fyddai'r 'Prif' sefydliad (M) a byddai'r ysgol sy'n ei dderbyn yn cofnodi'r disgybl â statws cofrestru 'Is-sefydliad' (S). Noder bod yn rhaid i'r disgyblion hyn hefyd gael eu cynnwys ar y gofrestr bresenoldeb os byddant yn parhau ar gofrestr dderbyn yr ysgol.

Dylai'r ysgol sy'n 'Brif' sefydliad fod yn gyfrifol am sefydlu'r systemau cyfathrebu priodol gyda'r darparwr addysgol arall i sicrhau bod y disgybl yn bresennol pan ddylai fod yn bresennol. Am resymau diogelu ac addysgol, cyfrifoldeb yr ysgol y mae'r disgybl yn ei mynychu ar y pryd yw edrych yn brydlon ar absenoldebau annisgwyl na ellir eu hesbonio. Dylai pob ysgol wedyn rannu â'i gilydd yr wybodaeth am bresenoldeb y disgybl er mwyn darparu cofnod cyflawn o bresenoldeb y disgybl i bob ysgol. Bydd y ddwy ysgol yn gyfrifol am gyflwyno datganiadau statudol am y disgybl yn ôl y gofyn.

Pan fydd yr ysgol yn gwybod bod teulu'r disgybl yn deithwyr ond nad yw'n gwybod a yw'r disgybl yn mynychu sefydliad addysgol dylid cofnodi absenoldeb y disgybl fel absenoldeb awdurdodedig. Os yw'n hysbys bod y disgybl yn absennol am resymau eraill heblaw teithio (e.e. salwch, absenoldeb heb esboniad) dylid defnyddio'r cod absenoldeb priodol.

Llwybrau Dysgu 14-19

Fel rhan o Lwybr Dysgu disgybl gall ysgolion ddarparu cyrsiau astudio mewn cydweithrediad ag ysgolion eraill (neu sefydliadau addysgol eraill). Gall y rhain fod yn drefniadau ffurfiol neu anffurfiol. Gall disgybl sydd wedi'i gofrestru mewn un ysgol gael rhan, neu hyd yn oed y cyfan o'i addysg academiaidd ar safle ysgol arall.

Mewn amgylchiadau o'r fath mae'n bwysig bod y disgybl yn cael ei neilltuo'n gywir i ysgol gartref y disgybl. Argymhellir fod yr ysgol sy'n cydgysylltu cofnodion Llwybrau Dysgu'r disgybl yn cofnodi'r disgybl â statws cofrestru 'Prif' (M) a bod yr ysgol sy'n derbyn y disgybl yn cofnodi ei statws cofrestru fel 'Is-sefydliad' (S).

Ni fydd data presenoldeb yn cael eu casglu ar gyfer disgyblion ysgol uwchradd ôl-16.

Disgyblion ôl-16 a addysgir ar fwy nag un safle

Mae'n bosibl y gall disgyblion ôl-16 dderbyn rhan o'u haddysg mewn lleoliadau eraill trwy drefniant â'u hysgol 'gartref'. O dan amgylchiadau o'r fath yr ysgol 'gartref' yw'r ysgol sy'n gyfrifol am drefnu cyrsiau astudio'r disgybl mewn unrhyw leoliad arall/unrhyw leoliadau eraill.

Dylai'r ysgol 'gartref', at ddibenion gweinyddol, gofnodi statws cofrestru disgyblion fel 'Prif' (M). Dylai'r ysgol hon gofnodi **pob** gweithgaredd dysgu y mae pob disgybl yn ei wneud, gan gofnodi'r **cod darparwr priodol** ar gyfer cyrsiau a ddarperir gan ddarparwr eraill.

Dylai'r darparwr arall/darparwyr eraill hefyd gadw cofnod o ddisgyblion ar eu safle er mwyn bodloni rhwymedigaethau iechyd a diogelwch a gofynion

rheolaeth leol. Dylai'r is-ysgol, at ddibenion gweinyddol, gofnodi statws cofrestru'r disgybl ôl-16 fel 'Is-sefydliad' (S). Dylai'r ysgol hon gofnodi'r gweithgareddau dysgu y mae'n eu darparu i'r disgyblion hyn yn unig.

Ni fydd data presenoldeb yn cael eu casglu ar gyfer disgyblion ysgol uwchradd ôl-16.

Darpariaeth amgen (lleoliad gwaith, coleg addysg bellach, hyfforddiant un i un etc.)

Weithiau bydd gan awdurdodau lleol nifer bach o ddisgyblion sydd ar gofrestr un o'r ysgolion prif ffrwd ond sy'n derbyn y rhan fwyaf, os nad y cyfan, o'u haddysg mewn 'darpariaeth amgen', trwy leoliad gwaith, coleg Addysg Bellach neu hyfforddiant un i un. Yn dechnegol, nid Uned Cyfeirio Disgyblion nac Ysgol Arbennig yw darpariaeth o'r fath, ac felly ni fyddai'r disgyblion yn ddisgyblion sydd wedi'u cofrestru'n ddeuol. Mewn achosion o'r fath, gellir cofnodi statws cofrestru 'Cyfredol' (C) ar gyfer y disgyblion hyn ar system rheoli gwybodaeth yr ysgol brif ffrwd. Cyfrifoldeb yr ysgol brif ffrwd yw cyflwyno, lle bo'n berthnasol, unrhyw ddatganiadau statudol.

Trosglwyddiadau wedi'u rheoli/negodi

Gellir trosglwyddo disgybl i ysgol arall am gyfnod o dreialu. Mewn achos o'r fath, bydd yr ysgol wreiddiol yn dal i gofrestru'r disgybl. Os yw'r ysgol sy'n derbyn y disgybl yn penderfynu ei dderbyn yn barhaol, yna bydd y cofrestriad yn trosglwyddo ar yr adeg honno. Fodd bynnag, yn ystod y cyfnod treialu argymhellir bod yr ysgol wreiddiol yn cadw cofnod y disgybl fel statws cofrestru 'M', a'r ysgol sy'n derbyn y disgybl yn cadw cofnod y disgybl fel statws cofrestru 'S'.

Unedau arbenigol

Yn ardaloedd rhai awdurdodau lleol efallai y bydd rhai unedau wedi'u sefydlu i gyflwyno gwasanaethau addysg arbenigol i ddisgyblion o ysgolion mewn ardal estynedig, nid yn unig yn yr ysgol lle mae'r uned. Mae'r unedau hyn yn aml yn darparu cymorth anghenion addysgol arbennig. Yn yr amgylchiadau hyn argymhellir bod y brif ysgol gofrestru'n cofnodi'r disgybl â statws cofrestru 'M' a bod yr ysgol sy'n darparu'r cymorth arbenigol yn cofnodi'r disgybl â statws cofrestru 'S'.

Dosbarthiadau lloeren ysgolion arbennig

Ar rai achlysuron penodol caiff disgyblion sydd wedi cofrestru mewn ysgol arbennig eu haddysgu mewn dosbarthiadau a leolir mewn adeilad ysgol brif ffrwd. Bydd y dysgu'n cael ei ddarparu'n gyfan gwbl neu'n rhannol gan athrawon o'r ysgol arbennig. Yn eu hanfod, mae'r dosbarthiadau hyn yn ddosbarthiadau lloeren i'r ysgol arbennig ac ni ddylent gael eu trin fel dosbarthiadau'r ysgol brif ffrwd. Argymhellir bod yr ysgol arbennig yn cofnodi statws cofrestriad y disgybl fel 'C' (Cyfredol). At ddibenion iechyd a diogelwch efallai y bydd yr ysgol a gynhelir yn dymuno cofnodi disgyblion o'r fath fel disgybl 'Gwadd' (G) o fewn ei system rheoli gwybodaeth.

Dysgu a brynir

Mewn rhai ysgolion gellir trefnu i brynu'r addysg a ddarperir yn allanol mewn sefydliad arall i ddisgybl cofrestredig. Mewn amgylchiadau o'r fath mae'n bwysig bod y disgybl yn cael ei neilltuo'n gywir i ysgol gartref y disgybl. Argymhellir y dylai'r ysgol sy'n cydgysylltu addysg y disgybl gofnodi statws 'Prif' (M) ar gyfer y disgybl a bod yr ysgol sy'n ei dderbyn yn cofnodi statws cofrestru 'Is-sefydliad' (S) ar gyfer y disgybl.

Os yw'r darparwr yn sefydliad masnachol, neu'n sefydliad y tu allan i'r sector ysgolion a gynhelir, yna dylid cofnodi bod y disgybl wedi'i gofrestru â statws 'Cyfredol'.